

**SLOVENSKÉ
BANSKÉ
MÚZEUM**

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKÉHO BANSKÉHO MÚZEA BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2017

Vypracoval: PhDr. Jozef Labuda, CSc. a kolektív

BANSKÁ ŠTIAVNICA

Február 2018

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEHO BANSKÉHO MÚZEA BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2017

1	Identifikácia organizácie	3
2	Pôsobnosť a strednodobý výhľad organizácie.....	4
2.1	Strednodobý výhľad	5
2.2	Spôsob financovania ťažiskových činností.....	5
2.3	Spôsob využitia ostatných príjmov organizácie	6
3	Rozpočet organizácie.....	7
4	Organizačná štruktúra organizácie a personálne otázky.....	8
4.1	Odbor múzejných činností	11
4.1.1	Oddelenie Banské múzeum v prírode	11
4.1.2	Oddelenie histórie	11
4.1.3	Oddelenie Galéria Jozefa Kollára	12
4.1.4	Oddelenie geológie.....	12
4.1.5	Oddelenie banskej techniky.....	13
	Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová.....	13
4.1.7	Oddelenie dokumentácie a ochrany zbierkových fondov, archív	13
4.2	Odbor marketingu a environmentálnej výchovy	14
4.3	Odbor ekonomický.....	14
4.4	Odbor ochrany a údržby objektov	14
5	Charakteristika kontraktu organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie	16
6	Činnosť organizácie	17
6.1	Zbierkotvorná, dokumentačná, archivačná, činnosť a starostlivosť o zbierkový fond	17
6.1.1	Budovanie zbierkového fondu.....	17
6.1.2	Fotoarchív	18
6.1.3	Fotodielňa.....	18
6.1.4	Knižnica	18
6.1.5	Archív a reistratúrne stredisko	18
6.1.6	Starostlivosť o zbierkový fond	19
6.2	Koncepcie, programy, metodiky	19
6.3	Veda, výskum, výchova a vzdelávanie	19
6.3.1	Prezentácia stálych expozícií	19
6.3.2	Výstavná činnosť.....	19
6.3.3	Banskoštiavnický Geopark.....	24
6.3.4	Archeologický výskum pravekého a stredovekého baníctva na Slovensku.....	24
6.3.5	Odborné a vedecké podujatia	24
6.3.6	Odborné, vedecké a materiállové štúdie k hospodárskym, výtvarným, kultúrnym a etnografickým dejinám Banskej Štiavnice a banských miest Slovenska	24
6.3.7	Nové expozičné celky SBM a ich inovácie	30

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEHO BANSKEHO MUZEA BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2017

6.3.8	Environmentálna výchova v podmienkach SBM	31
6.3.9	Podujatia ku Svetovému dňu vody, Dňu Zeme, Medzinárodnému dňu múzeí a Svetovému dňu životného prostredia	35
6.3.10	Prezentácia a popularizácia Slovenského banského múzea formou tradičných podujatí 37	
6.3.11	Participácia na podujatiach v regióne	38
6.3.12	Iné kultúrno-spoločenské podujatia v SBM	38
6.3.13	Účasť na seminároch a konferenciách.....	40
6.3.14	Účasť na festivaloch.....	41
6.4	Edičná a propagačná činnosť	41
6.4.1	Edičná činnosť.....	41
6.4.2	Propagácia múzea.....	41
7	Návštevnosť a marketing.....	42
7.1	Vyhodnotenie návštevnosti za rok 2017.....	42
8	Projektová činnosť.....	46
9	Kontrolná činnosť	47
10	Vymedzenie okruhu užívateľov	48
10.1	Odborná, metodická a poradenská spolupráca	49
10.2	Medzinárodná spolupráca	50
11	Hlavné skupiny užívateľov organizácie	51

1 IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Zriaďovateľom Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici (ďalej SBM) je od I.I.1999 Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej MŽP SR). V organizačnej štruktúre MŽP SR patrí múzeum do Sekcie geológie a prírodných zdrojov. SBM riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ múzea PhDr. Jozef Labuda, CSc., ktorý je jeho štatutárnym orgánom. Riaditeľa múzea vymenúva a odvoláva minister. Riaditeľ za plnenie úloh zodpovedá štátnemu tajomníkovi II. MŽP SR.

Riaditeľ múzea vymenúva a odvoláva svojho zástupcu, vedúcich odborov a vedúcich oddelení. Organizačnú štruktúru, pracovnú náplň organizačných zložiek múzea, ich právomoc, pôsobnosť, zodpovednosť a vzájomné vzťahy určuje organizačný poriadok, ktorý vydáva riaditeľ múzea. Práva a povinnosti zamestnancov určuje pracovný poriadok, ktorý vydáva riaditeľ múzea.

Činnosť múzea sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi, ostatnými predpismi platnými v rezorte ministerstva a ročným plánom hlavných úloh, ktorý schvaľuje Porada vedenia MŽP SR. Plnenie ročného plánu hlavných úloh múzeum polročne vyhodnocuje; odpočet plnenia úloh predkladá písomne riaditeľ múzea ministerstvu. Múzeum je príspevková organizácia, ktorá je svojím príspevkom napojená na rozpočet ministerstva. Múzeum hospodári s prostriedkami a dotáciami určenými na výkon činnosti, ktoré sú účelovo viazané a špecifikované v záväzných výstupoch ministerstva a s prostriedkami získanými z činnosti vykonávanej podľa štatútu. Hospodárenie múzea sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi o hospodárení rozpočtových a príspevkových organizácií.

NÁZOV ORGANIZÁCIE: Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici

SÍDLO ORGANIZÁCIE: Kammerhofská 2, 969 01 Banská Štiavnica

REZORT/ZRIAĐOVATEĽ: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

TERMÍN VEREJNÉHO ODPOČTU: 4.5.2018 8.30 – 12.00 hod., Kammerhofská 2, rokovacia miestnosť

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO: 35 998 652

TELEFÓN: riaditeľ: 0421-45-6920762

sekretariát: 0421-45-6949445

ústredňa : 0421-45-6949422

FAX: 0421-45-6920761

E-MAIL: sbm@muzeumbs.sk

INTERNETOVÁ STRÁNKA: www.muzeumbs.sk

FORMA HOSPODÁRENIA: príspevková organizácia

2 PÔSOBNOSŤ A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Slovenské banské múzeum (ďalej len „múzeum“) pôsobí v zmysle Zriaďovacej listiny č. 1/1999-5.3. zo dňa 1.1.1999. Na základe svojej zriaďovacej listiny plní funkciu celoslovenského špecializovaného múzea. Cieľavedome zhromažďuje, ochraňuje, vedecky a odborne spracováva, využíva a sprístupňuje hmotné dokumenty so vzťahom ku komplexnej dokumentácii vývoja baníctva, príbuzných banských odborov, geológie, ochrany nerastov, vývoja banských miest a oblastí na Slovensku. Vykonáva koordinačné, metodické, vzdelávacie a informačné činnosti v oblasti svojej špecializácie. Zároveň sa riadi zákonom č. 206/2009 Z. z. Zákon o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty a galerijnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 206/2009 Z. z.“). Múzeum sprístupňuje verejnosti vlastné zbierkové predmety, fotodokumentačný materiál, archívne materiály i vlastné videozáznamy formou expozícií, výstav, prednáškovej činnosti. Múzeum umožňuje štúdium hmotných dokumentov v priestoroch knižnice a archívu.

Hlavné úlohy múzea

Úlohy múzea akceptujú Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na roky 2016-20. Múzeum ako pamäťová a fondová inštitúcia v rezorte Ministerstva životného prostredia prináša rastom úrovne vzdelanosti a kultúrnosti občanov aj vyššiu kvalitu spoločenských vzťahov a ovplyvňuje kvalitu života obyvateľstva. Prispieva k ekonomickému a sociálnemu rozvoju spoločnosti. Súčasne v súlade so stratégiou trvalo udržateľného rozvoja a environmentálnej politiky sa sústreďuje hlavne na rozvoj školskej i mimoškolskej výchovy a vzdelávania, environmentalistiky, environmentálnej regionalizácie, etiky, osvety, propagácie a environmentálne prospešných aktivít mládeže a občanov. Pri príležitosti medzinárodných a svetových dní múzeum organizovalo podujatia ku Svetovému dňu vody, Svetovému dňu Zeme, Medzinárodnému dňu múzeí a galérií, Svetovému dňu životného prostredia, Dňom európskeho kultúrneho dedičstva a interaktívne aktivity prebehli aj počas Týždňa vedy a techniky. Medzi environmentálne aktivity múzea patrí aj činnosť Banskoštiavnického Geoparku - náučnej geologickej expozície v Banskom múzeu v prírode a Dedičnej odvodňovacej štôlne Glanzenberg, rovnako aj prezentácia náučných chodníkov a náučnej posterovej expozície. Dôležitou časťou environmentálnej výchovy sa stali programy tvorivých dielní v Banskej Štiavnici a Handlovej. Práca s verejnosťou, vzdelávanie prostredníctvom výkladov v stálych expozíciách a výstavách a aj aktivity projektu Škola v múzeu s tematickými interaktívnymi programami, patria k základným činnostiam múzea.

Vedeckovýskumná činnosť pracovníkov sa zameriava na problematiku baníctva, mineralógie, geológie, témy spojené s banskou činnosťou z celého Slovenska, hospodárske, kultúrne dejiny Banskej Štiavnice, montánnu históriu. Prostredníctvom edičnej, vydavateľskej, propagačnej a popularizačnej činnosti zverejňuje výsledky odbornej práce.

Akvizičná činnosť a odborná starostlivosť o zbierkové predmety, ako základná úloha múzea, zároveň súvisí so sprístupňovaním zbierkových predmetov formou výstav a expozícií. Akvizičná činnosť a dokumentácia histórie sa realizujú v súlade s profiláciou múzea. Na túto činnosť nadväzuje odborná správa zbierok v programe ESEZ 4G, kde je evidovaných v prvostupňovej evidencii 25 185 záznamov, v druhostupňovej evidencii celkom 25 285 záznamov. Odborné múzejné činnosti metodicky koordinuje SNM Bratislava prostredníctvom Muzeologického kabinetu.

Múzeum buduje odbornú knižnicu, dokumentáciu a archív, ktoré tvoria primárnu bázu pre jeho odbornú činnosť. Poskytuje informačné služby v rámci knižnice, archívu a umožňuje bádanie v expozíciách, zbierkovom fonde a foto archíve. Múzeum podáva informácie o pripravovaných podujatiach organizovaných múzeom do rozhlasového, televízneho vysielania a pre tlač, informácie o podujatiach múzea, informácie v rámci poskytovania informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. Zákon o slobodnom prístupe k informáciám.

V rámci edičnej činnosti bol v roku 2017 vydaný zborník SBM ročník 25, ako výstup z konferencie Argentifodina bol spracovaný a pripravený do tlače zborník príspevkov z tejto konferencie.

Múzeum využíva atraktívne priestory svojich objektov (Starý zámok, Nový zámok, štôlna, Galéria J. Kollára) pre spoluorganizovanie festivalov a kultúrnych podujatí v meste pre domácu a zahraničnú verejnosť. Je aktívnym členom Združenia turizmu Banská Štiavnica a Oblastnej organizácie cestovného ruchu Región Banská Štiavnica.

SBM zabezpečuje v spolupráci s Mestom Banská Štiavnica prevádzku informačného centra, ktoré koordinuje zabezpečenie sprevádzania v Glanzenberg štôlni, poskytuje informácie o expozíciách múzea, Slovenskej banskej cesty, Slovenskej železnej cesty, zabezpečuje sprevádzania turistov a cieľených skupín po Geoparku Banská Štiavnica, mesta Banská Štiavnica a okolí.

Múzeum poskytuje vybrané priestory na krátkodobý prenájom pre jednorazové spoločenské, rodinné akcie alebo akcie rôznych firiem a dlhodobý prenájom priestorov pre podnikateľské subjekty.

Pri starostlivosti o historické objekty, v ktorých múzeum sídli, sa riešila údržba, havarijné opravy, revízie zariadení a budov. Realizovalo sa dobudovanie exteriérovej časti expozície v Handlovej, kde boli inštalované zbierkové predmety, ktoré sponzorsky konzervovali a inštalovali pracovníci Hornonitrianskych baní Prievidza a. s. (HBP). Akciu podporilo aj Mesto Handlová. V roku 2017 sa uskutočnila I. etapa projektu Inovácia expozície banského múzea v prírode, podporená finančným príspevkom z Environmentálneho fondu. Modernizácia sa týkala podzemnej aj povrchovej časti, zvýšenia interaktivity a modernizácie najnavštevovanejšej expozície SBM.

2.1 STREDNODOBÝ VÝHLAD

Múzeum svoj strednodobý výhľad zameriava v zmysle zriaďovacej listiny. Podľa nej SBM plní funkciu celoslovenského špecializovaného múzea s cieľom zhromažďovať, chrániť, vedecky a odborne spracovávať, využívať a sprístupňovať hmotné dokumenty so vzťahom ku komplexnej dokumentácii vývoja baníctva, príbuzných banských odborov, geológie, ochrany nerastov, vývoja banských miest a oblastí na Slovensku. Múzeum sa zároveň riadi zákonom č. 206/2009 Z. z. a zákonom č. 38/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 206/2009 Z. z., Zákon o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty. Múzeum bude pokračovať v sprístupňovaní vlastných zbierkových predmetov, fotodokumentačného materiálu a archívnych materiálov verejnosti. Umožní odbornej verejnosti štúdium zbierkových predmetov, knižničných fondov a archívnych dokumentov.

Za účelom splnenia týchto činností múzeum vypracovalo „Plán hlavných úloh Slovenského banského múzea na rok 2017“, ktorý vychádza z „Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky“ na roky 2016 -2020 a v súlade so stratégiou trvalo udržateľného rozvoja a environmentálnej politiky sa sústreďuje hlavne na rozvoj školskej i mimoškolskej výchovy a vzdelávania, environmentalistiky, environmentálnej regionalizácie, etiky, osvetu, propagácie a environmentálne prospešných aktivít mládeže a občanov. Plán hlavných úloh obsahuje 40 úloh, z toho 15 prioritných. Gestorom úloh za Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky je sekcia geológie a prírodných zdrojov.

Múzeum ako príspevková organizácia kladie vo svojej činnosti veľký dôraz aj na využívanie mimorozpočtových zdrojov prostredníctvom rôznych projektov. Pri projektoch podávaných na Environmentálny fond Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky sú tieto prioritne zameriavané na environmentálnu výchovu, vzdelávanie a propagáciu. Na organizovanie kultúrnych akcií v múzeu sa podávajú projekty na Vyšší územný celok Banská Bystrica a Mesto Banská Štiavnica. V spolupráci s Občianskym združením Iniciatíva za živé mesto predkladá múzeum žiadosti Fondu na podporu umenia, na dotácie v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

2.2 SPÔSOB FINANCOVANIA ŤAŽISKOVÝCH ČINNOSTÍ

Všetky vykonávané činnosti sú zahrnuté v rozpočte organizácie a ich financovanie je zabezpečené príspevkom na činnosť a vlastnými príjmami.

2.3 SPÔSOB VYUŽITIA OSTATNÝCH PRÍJMOV ORGANIZÁCIE

Všetky tržby, vrátane tržieb za nájomné a vstupné sú zahrnuté v rozpočte organizácie a sú použité na prevádzku múzea v rámci hlavnej činnosti v súlade so štatútom.

3 ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Tuzemské bežné granty a transfery	797.218,00 EUR
Záväzné ukazovatele na rok 2017 – príspevok na činnosť	718.784,00 EUR
Rozpočtové opatrenie č. 2/2017 zo dňa 14.07.2017	+ 26.690,00 EUR
Rozpočtové opatrenie č. 3/2017 zo dňa 14.07.2017	+ 31.744,00 EUR
Rozpočtové opatrenie č. 4/2017 zo dňa 21.12.2017	+ 20.000,00 EUR
Tuzemské kapitálové granty a transfery	25.000,00 EUR
Rozpočtové opatrenie č. 1/2017 zo dňa 29.06.2017	+25.000,00 EUR

V pláne hlavných úloh na rok 2017 bolo celkovo 40 úloh, ktoré sa sústreďovali hlavne na rozvoj školskej i mimoškolskej výchovy a vzdelávania, environmentalistiky, environmentálnej regionalizácie, etiky, osvetu, propagácie a environmentálne prospešných aktivít mládeže a občanov. Pri vypracovaní plánu hlavných úloh a kalkulácii nákladov sa vychádzalo z objemu finančných prostriedkov pridelených múzeu z rozpočtu kapitoly Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na rok 2017 vo výške 797 218,00 EUR, ako aj z predpokladaného objemu finančných prostriedkov, ktoré sa získajú z iných zdrojov. Pri započítaní finančných prostriedkov z iných zdrojov bola celková suma 917 356,98 EUR.

V prvom tematickom okruhu úloh Koncepcie, programy, metodiky boli finančné prostriedky čerpané na 100,00 %.

V treťom tematickom okruhu Veda, výskum, výchova a vzdelávanie boli finančné prostriedky čerpané na 100,00 %.

Vo štvrtom tematickom okruhu Monitoring, informatika a dokumentácia boli finančné prostriedky čerpané na 100,00 %.

V piatom tematickom okruhu Edičná činnosť bolo čerpanie na 100,00 %.

V rámci šiesteho tematického okruhu Investičné akcie, budovanie a údržba zariadení bol rozpočtovým opatrením č. 1/2017 zo dňa 29.06.2017 pridelených 25 000,00 EUR ako kapitálový transfer na Starý zámok – rekonštrukcia strechy. Práce i čerpanie bude v roku 2018.

V siedmej časti Medzinárodná spolupráca bolo čerpanie na 100,00 %.

V roku 2017 sa múzeum zameralo aj na využívanie mimorozpočtových zdrojov prostredníctvom rôznych projektov. Na podporu organizovania kultúrnych akcií bol podaný projekt na Banskobystrický samosprávny kraj, ktorý bol podporený výškou 2.000 €. Projekt „Kultúrny rok 2017 v Slovenskom banskom múzeu“ podaný na Mesto Banská Štiavnica, bol podporený vo výške 1.000 €. Múzeum v spolupráci s Občianskym združením Iniciatíva za živé mesto podalo projekty cez Fond na podporu umenia, ktoré boli podporené v celkovej výške 7 359,00 €.

Múzeum získalo podporu formou dotácie z Environmentálneho fondu na projekt „Inovácia Banského múzea v prírode“ vo výške 92.138,98 EUR.

4 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA ORGANIZÁCIE A PERSONÁLNE OTÁZKY

Organizačné členenie

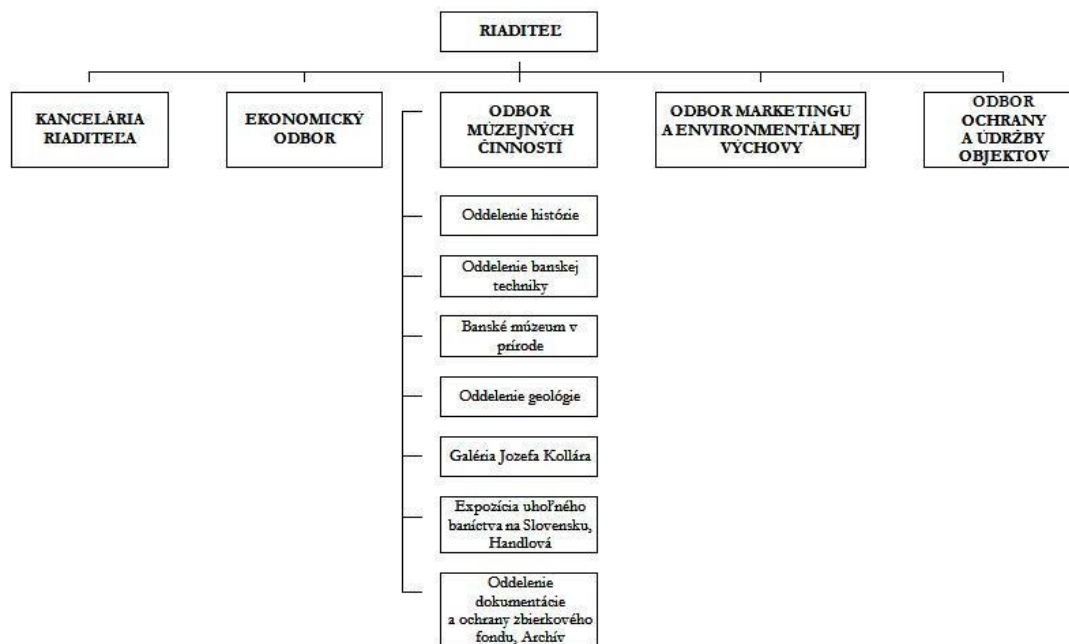
Vedenie múzea zabezpečuje riaditeľ, ktorý riadi štyri odbory:

- 1.Odbor múzejných činností, ktorý sa člení na 7 oddelení (Oddelenie histórie, Oddelenie Banské múzeum v prírode, Oddelenie Galérie Jozefa Kollára, Oddelenie banskej techniky, Oddelenie geológie, Oddelenie dokumentácie a ochrany zbierkových fondov, archív, Oddelenie Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová)
- 2.Odbor ekonomicko-investičný
- 3.Odbor marketingu, environmentálnej výchovy
- 4.Odbor ochrany a údržby objektov

V jednotlivých odboroch a oddeleniach sú začlenení zamestnanci podľa popisu ich práce. Zmena modelu riadenia múzea vyplynula z reálnych potrieb a v prípade osvedčenia bude zachovaná aj v budúcnosti.

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA SBM

RIADITEĽ: PhDr. Jozef Labuda, CSc.

ZÁSTUPCA RIADITEĽA: PhDr. Daniel Harvan, Ing. Magdalena Sombathyová

ČLENOVIA VEDENIA ORGANIZÁCIE:

ODBOR MÚZEJNÝCH ČINNOSTÍ: Ing. Magdalena Sombathyová - vedúca

Oddelenie Banské múzeum v prírode: Ing. Ondrej Michna – vedúci

Oddelenie histórie: PhDr. Daniel Harvan

Oddelenie Galéria Jozefa Kollára: Ing. arch. Iveta Chovanová – vedúca

Oddelenie geológie: Mgr. Peter Jancsy - vedúci

Oddelenie banskej techniky: Ing. Magdalena Sombathyová - vedúca

Oddelenie dokumentácie

a ochrany zbierkových fondov, archív: Mgr. Adriana Matejková, PhD. – vedúca

Oddelenie Handlová: Mgr. Michaela Wagnerová-Smoreková - vedúca

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEHO BANSKÉHO MÚZEA BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2017

ODBOR MARKETINGU, ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY: Ing. Petra Páchniková -vedúca

ODBOR EKONOMICKO-INVESTIČNÝ: Ing. Lýdia Hojáková – vedúca, od 1.11.2017 Ing. Anna Antalová

ODBOR OCHRANY A ÚDRŽBY OBJEKTOV : Ing. Miloš Janovský

Systematizované pracovné miesta

Útvár	Počet
Riaditeľ múzea	1
Kancelária riaditeľa	2
Odbor múzejných činností	43 spolu
Oddelenie Banské múzeum v prírode	8
Oddelenie banskej techniky	7
Oddelenie geológie	4
Oddelenie histórie	9
Oddelenie Galéria Jozefa Kollára	4
Oddelenie dokumentácie a ochrany zbierkových fondov, archív	8
Oddelenie Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová	3
Odbor marketingu, environmentálnej výchovy	4
Odbor ekonomicko-investičný	3
Odbor ochrany a údržby objektov	15

Vzdelanostná štruktúra

Základne vzdelanie	Stredné vzdelanie	Úplné stredoškolské vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie I. stupeň	Vysokoškolské vzdelanie II. stupeň	Vysokoškolské vzdelanie III. stupeň
2	8	34	2	18	4

Veková štruktúra so stavom k 31. 12. 2017

do 30 rokov	do 40 rokov	do 50 rokov	do 60 rokov	nad 60 rokov	spolu
6	9	24	23	6	68

Rodová rovnosť zamestnancov so stavom k 31. 12. 2017 (muži)

do 20 rokov	do 30 rokov	do 40 rokov	do 50 rokov	do 60 rokov	nad 60
0	3	3	11	10	5

Rodová rovnosť zamestnancov so stavom k 31. 12. 2017 (ženy)

do 20 rokov	do 30 rokov	do 40 rokov	do 50 rokov	do 60 rokov	nad 60
0	3	6	13	13	1

Odborné zaradenie a priemerná mzda (so stavom k 31. 12. 2017)

Múzeum odmeňuje podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zaradenie	Počet	Priemerná mzda (€)
Odborní pracovníci, kurátori	16	1040
Kustódi	5	722
Lektori	10	540
Personalistika, asistentka riaditeľa	2	748
Ekonomika	2	712
Marketing	2	730
Informačná kancelária	1	530
Knihovník, archivár, dokumentátor	3	666
Konzervátorky	3	694
Fotograf	1	700
Strážna služba	11	500
Upratovačky, domovník	7	490
Údržba	6	550
Spolu	68	
Priemerná mzda v SBM	670	

Zhodnotenie zamestnanosti k 31.12.2017

K 31.12.2017 malo Slovenské banské múzeum 68 zamestnancov. Tri zamestnankyne na rodičovskej dovolenke a 2 na materskej dovolenke. Pracovníci v Slovenskom banskom múzeu v rámci pracovnoprávných vzťahoch vykonávajú práce vo verejnom záujme.

Prijatí zamestnanci: 11

Prijatí boli 11 zamestnanci na dobu určitú : 1 pracovník vlastnej ochrany, 3 lektori Banské múzeum v prírode, 1 lektor – oddelenie Galérie J. Kollára, 1 upratovačka, 2 lektori na oddelenie Starý Zámok, 1 lektor na oddelenie banskej techniky, 1 lektor na geológiu, 1 zastupovanie počas MD, ekonomické oddelenie.

Uvoľnení zamestnanci: 11

Z pracovného pomeru na dobu neurčitú odišiel 1 zamestnanec, pracovník údržby, BMP
Z pracovného pomeru na dobu určitú odišlo 9 zamestnancov: 2 pracovníci - lektor Banské múzeum v prírode, 1 pracovník oddelenie Galéria, lektor, 2 pracovníci oddelenie Starý zámok, lektor, 1 pracovník oddelenie geológia, lektor, 1 upratovačka, oddelenie Starý zámok, 1 pracovník oddelenie Handlová, 1 pracovník VO.
Čerpanie MD 1 pracovník, ekonomické oddelenie

Náklady na mzdy zamestnancov

Mzdy	565 563,00 EUR
Odvody	206 356,00 EUR
Dohody	34 870,00 EUR
Odstupné, odchodné	3738,50 EUR
Náhrady PN	2 217,78 EUR
Sociálny fond	7 712,00 EUR
Dohody o vykonaní práce spolu 48: DBŠP 23 a DOPČ 13, DOVP 12 - na vykonávanie dozorovania	

v plynových kotolniciach, archeologický výskum – brigádnicí v mesiacoch júl a august, lektorovanie, preklady, verejné obstarávanie, vlastná ochrana, upratovačka, údržbár.

Sociálna politika

Z nedostatku finančných prostriedkov na pokrytie lektorovania počas letnej sezóny využívalo múzeum pracovníkov z Úradu práce v Banskej Štiavnici na základe projektu Úspešne na trhu práce v období od 1.5.2017 do 31.10.2018 múzeum zamestnávalo dvoch pracovníkov na pracovné zmluvy, jedného pracovníka máme v chránenej dielni.

Školenia

Školenie ku konzervátorskému modulu systému ESEZ 4G 3 pracovníčky

4.1 ODBOR MÚZEJNÝCH ČINNOSTÍ

Odbor múzejných činností vykonáva prostredníctvom odborných oddelení aktivity súvisiace so základnými múzejnými činnosťami definovanými Zákonom č. 38/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 206/2009 Z. z. Zákon o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty. Hlavnými činnosťami odborných oddelení je starostlivosť o zbierkové predmety, akvizičná, vedecko - výskumná a prezentačná činnosť. Veľký dôraz sa kladie na sprístupňovanie zbierkového fondu v historických súvislostiach prostredníctvom stálych expozícií a výstav. V poslednom období je snaha inovovať expozície v SBM, ktoré sú už zastarané. V roku 2017 sa realizovala inovácia podzemnej a povrchovej expozície, financovaná prostriedkami Environmentálneho fondu a tiež bola dokončená exteriérová expozícia v Handlovej. Oddelenia odboru múzejných činností sa podieľajú na príprave a realizácii tradičných podujatí pre verejnosť, predovšetkým v priestoroch Starého zámku. Popri tradičných klasických prehliadkach expozícií sú v ponuke interaktívne prehliadky, ktoré sú tematicky zamerané. Tento typ prehliadok sa realizuje v projekte Škola v múzeu, na ktorom sa podieľa aj odbor marketingu a environmentálnej výchovy. Prehliadky sú preferované zo strany základných a materských škôl a pozitívnym výsledkom týchto aktivít je zvyšujúca sa návštevnosť expozícií Slovenského banského múzea.

4.1.1 Oddelenie Banské múzeum v prírode

Expozícia Banské múzeum v prírode, J. K. Hella 12, 969 01 Banská Štiavnica,
tel. č.: 0421-45-6912971, bmp@muzeumb.sk, skanzen@muzeumb.sk

Patrí medzi najvýznamnejšie a zároveň je aj najnavštevovanejšia expozícia SBM. Expozícia pozostáva z povrchovej expozície, ktorej súčasťou Náučná geologická expozícia Geopark, a ďalej z podzemnej expozície, expozície lomového dobývania, areálu starých dobývok na žile Terézia a šachty Weiden.

Ťažiskové úlohy:

- Zabezpečenie prevádzky expozície Banského múzea v prírode
- Údržba a konzervovanie banských objektov, zabezpečenie podzemných banských priestorov.
- Údržba a konzervovanie objektov expozície ľudovej architektúry.
- Realizácia projektu „Inovácia BMP“, I.etapa

4.1.2 Oddelenie histórie

Expozícia Nový zámok, Novozámocká 22, 969 01 Banská Štiavnica,
tel. č.: 0421-45-6911543, etnolog@muzeumb.sk

Pevnosť Nový zámok vybudovali v Banskej Štiavnici v rokoch 1564-1571, ako hlavnú obrannú baštu pred Turkami.

Expozícia Starý zámok, Starozámocká 12, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: 0421-45-694 94 72, etnolog@muzeumbs.sk, historik@muzeumbs.sk

V rokoch 1546 – 1559 prestavaný farský kostol Panny Márie na protitureckú pevnosť. V objekte Starý zámok bolo v roku 1900 sprístupnené prvé múzeum v Banskej Štiavnici.

Ťažiskové úlohy v roku 2016:

- Elektronické spracovanie zbierkových predmetov v programe ESEZ 4G, druhostupňových
- záznamov zbierkových predmetov z fondov etnológia, novšia história a numizmatika.
- Medzinárodná konferencia Argenti fodina 2017
- Vedecko-výskumná činnosť s témami z hospodárskych a spoločenských dejín Banskej
- Štiavnice
- Kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia
- Zabezpečenie prevádzky expozícií Starý a Nový zámok

4.1.3 Oddelenie Galéria Jozefa Kollára

Expozícia Galéria Jozefa Kollára, Nám. sv. Trojice 8, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: 0421-45-6913431, galeria@muzeumbs.sk

Galéria J. Kollára sídli v troch objektoch zo 16. stor. na Nám. sv. Trojice (Jonášov, Richterov a Bošáňho dom).

Ťažiskové úlohy:

- Realizácia programu „Škola v múzeu – „Živá galéria“
- Elektronické spracovanie zbierkových predmetov v ESEZ 4G, druhostupňových záznamov
- zbierkových predmetov fondu umelecká história
- Zabezpečenie prevádzky v stálych expozíciách
- Realizácia výstav plánovaných v PHÚ a spolupráca na realizácii partnerských výstavných
- projektoch

4.1.4 Oddelenie geológie

Berggericht - Mineralogická expozícia, Nám. sv. Trojice 6, 969 01 Banská Štiavnica,

tel. č.: 0421-45-692 05 36, mineralog@muzeumbs.sk

Berggericht, budova zo 16. stor., bývalé sídlo Banského súdu, v ktorej sídli oddelenie geológie SBM.

Ťažiskové úlohy:

- Realizovanie environmentálnych programov v rámci podujatí Škola v múzeu
- Aktivity pre školy a verejnosť v Geobádateľni
- Revízia zbierkového fondu
- Elektronické spracovanie zbierkových predmetov v programe ESEZ 4G, druhostupňových
- záznamov zbierkových predmetov z fondov geológia
- Zabezpečenie prevádzky Mineralogickej expozície.

Expozícia Dedičná štôľňa Glanzenberg, Kammerhofská ulica, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č. 0421-45-692 05 35, infobs@muzeumbs.sk

Dedičná odvodňovacia štôľňa Glanzenberg, jedna z najstarších v regióne, prechádza popod centrum mesta. Štôľňu preslávili cisárske návštevy v minulosti a významných osobností súčasnosti.

Ťažiskové úlohy:

- Prezentácia štôľne ako objektu Geoparku s dôrazom na banícku históriu
- Slávnostné faranie významných osobností
- Sprievodcovské služby v štôľni Glanzenberg

4.1.5 Oddelenie banskej techniky

Kammerhof - Expozícia Baníctvo na Slovensku, Kammerhofská 2, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: 0421-45-694 94 18, technika@mzeumbs.sk

Kammerhof - najväčší stavebný komplex v historickom jadre Banskej Štiavnice, vznikol od 12. do 16. storočia. Od roku 1598 bol sídlom Hlavného komorskogrofskeho úradu, v 70-tych rokoch 20. stor. sa stal sídlom Slovenského banského múzea.

Ťažiskové úlohy:

- Elektronické spracovanie zbierkových predmetov v programe ESEZ 4G, druhostupňových
- záznamov zbierkových predmetov z fondu banská techniky projekt „Ako sa mapovalo v baníctve“, realizácia výstavy a sprievodných aktivít
- Aktivity programu Škola v múzeu, interaktívne prehliadky expozície
- Vedecko-výskumná činnosť v oblasti histórie baníctva
- Zabezpečenie prevádzky expozície Baníctvo na Slovensku
- Revízia zbierkového fondu

4.1.6 Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová

Expozícia Uhoľné baníctvo v Handlovej, SNP 25, 972 51 Handlová, tel. č.: 046 542 39 73, 0903 411 011, handlova@muzeumbs.sk

Ťažiskové úlohy:

- Zabezpečenie prevádzky expozície Uhoľné baníctvo na Slovensku verejnosti
- Aktivity programu Škola v múzeu a environmentálne aktivity pre deti v Ekodielničke

4.1.7 Oddelenie dokumentácie a ochrany zbierkových fondov, archív

Kammerhof, Kammerhofská 2, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: 0421-45-694 94 30, archiv@muzuembs.sk; dokumentacne@muzeumbs.sk

Oddelenie dokumentácie a ochrany zbierkových fondov, archív je zamerané na odborné spracovanie a ochranu zbierkových predmetov, knižničných a archívnych dokumentov.

Ťažiskové úlohy:

Elektronické spracovanie zbierkových predmetov v programe ESEZ 4G, spracovanie

- prvostupňových záznamov a druhostupňových záznamov fondov staršia história a archeológia
- Elektronické spracovanie fotodokumentačného materiálu v programe BACH - FOTOARCHIV, budovanie informačného systému
- Elektronické spracovanie knižničných dokumentov v programe KISMaSK, budovanie informačného systému
- Elektronické spracovanie archívnych dokumentov v programe BACH – PROARCHIV, budovanie informačného systému
- Fotodokumentácia zbierkových predmetov a akcií SBM
- Ošetrovanie a konzervovanie zbierkových predmetov
- Vedeckovýskumná činnosť z oblasti spoločenských dejín Banskej Štiavnice

4.2 ODBOR MARKETINGU A ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY

Odbor marketingu a environmentálnej výchovy propaguje činnosť a všetky aktivity Slovenského banského múzea. Je v permanentnom styku s médiami, turistickými, informačnými a cestovnými kancelárkami, školskými a inými inštitúciami, kde propaguje múzejné podujatia doma aj v zahraničí. Predkladá metodické a koncepčné podklady pre kvalitnejšiu prezentáciu SBM navonok – tlačoviny, suveníry, kultúrne podujatia a pod. Zabezpečuje a aktívne sa zúčastňuje na podujatiach v SBM, komunikuje s organizátormi podujatí, uzatvára zmluvy, zabezpečuje prenájom priestorov SBM, ale spolupracuje aj so združeniami cestovného ruchu v meste a regióne.

Spolupracuje s externými projektovými manažérmi a odbornými pracovníkmi múzea pri príprave a re- alizácii projektov z mimorozpočtových zdrojov pre SBM, týkajúcich sa najmä prezentácie a ochrany zbierkového fondu Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici.

Odbor zodpovedá aj za realizáciu, skvalitňovanie a rozširovanie ponuky aktivít projektu - Škola v múzeu v rámci environmentálnej výchovy v podmienkach múzea.

Odbor sa zameriava aj na propagáciu projektu Geopark a jeho predstavenie verejnosti a to v priestoroch Berggerichtu - Informačné centrum.

Informačné centrum a Náučno – propagačná expozícia Geopark, 969 01

Banská Štiavnica, tel. č. 0421-45-692 05 35, infobs@muzeumb.sk

Ťažiskové úlohy:

- Poskytovanie informácií projektu Geopark a expozícií SBM laickej a odbornej verejnosti
- Sprievodcovské služby: v štôlni Glanzenberg, po náučných trasách, expozíciách a objektoch Geoparku
- Predaj propagačných materiálov, suvenírov, máp, poskytovanie informačných materiálov
- Prezentovanie objektov a náučných trás Geoparku a baníckej histórie

4.3 ODBOR EKONOMICKÝ

Ekonomický odbor Slovenského banského múzea a zabezpečuje nasledovné úlohy:

- Rozpočtová a rozborová činnosť
- Účtovníctvo
- Správa majetku štátu
- Nájomné zmluvy
- Materiálno-technické zásobovanie múzea
- Energetika
- Autodoprava

4.4 ODBOR OCHRANY A ÚDRŽBY OBJEKTOV

Odbor ochrany a údržby objektov

Odbor sa podieľa na dlhodobej stratégii ochrany a údržby objektov. Vykonáva a zabezpečuje práce spojené s údržbou, technickým zariadením a prevádzkou budov v správe SBM. Spolupodieľa sa na tvorbe, zadávaní a riadení investičných projektov, kooperuje s Krajským pamiatkovým úradom, Mestom Banská Štiavnica, stavebným úradom a ostatnými inštitúciami pri zabezpečovaní inžinierskej činnosti v investičnom procese. Kontroluje rozsah a kvalitu vykonaných prác a ich súlad s projektovou dokumentáciou. Vykonáva ochranu objektov SBM prostredníctvom „Vlastnej ochrany“, zabezpečuje technické vybavenie pre túto činnosť.

V roku 2017 v SBM bolo realizovaných niekoľko investičných akcií. Realizovala sa obnova vnútorných fasád a výmena klampiarskych prvkov na objektoch Galérie J. Kollára, konkrétne

Richterov dom a Jonášov dom. V budove Kammerhofu bola ukončená výmena vykurovacích telies v kancelárskych priestoroch. V kotolni objektu Berggericht bola čiastočne obnovená kotolňa, zrealizovala sa výmena plynových kotlov. Na Starom zámku bolo vymenené drevené schodisko do Severnej veže a upravené priestory na IV. nadzemnom podlaží Himmelreichu pre potreby rozšírenia expozície. V Handlovej, v expozícii Uhoľného baníctva na Slovensku, pokračovali v spolupráci s Mestom Handlová práce na vonkajšej expozícii.

Na objektoch bola vykonávaná bežná údržba týkajúca sa obnovy náterov drevených konštrukcií, interiérových a exteriérových malieb, obnovy komínových telies a pod.

5 CHARAKTERISTIKA KONTRAKTU ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Organizácia nemá uzavretý kontrakt s ústredným orgánom.

6 ČINNOSŤ ORGANIZÁCIE

6.1 ZBIERKOTVORNÁ, DOKUMENTAČNÁ, ARCHIVAČNÁ, ČINNOSŤ A STAROSTLIVOSŤ O ZBIERKOVÝ FOND

6.1.1 Budovanie zbierkového fondu

Budovanie zbierkového fondu: Do centrálnej prírastkovej knihy v roku 2017 bolo zaevidovaných 190 prírastkových čísel v počte 632 ks zbierok.

Akvizičná činnosť v roku 2017.

			Výskum, zber, nález		Kúpa		Dar		Prevod	
Fond	Pr.č.	Ks	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks	Pr.č.	Ks
A <i>(archeológia)</i>	21	21	20	20	-	-	-	-	1	1
SH (staršia história)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NH (novšia história)	86	260	13	13	13	167	60	80	-	-
E (etnografia)	50	161	-	-	3	3	47	158	-	-
UH (umelecká história)	5	5	-	-	-	-	5	5	-	-
NUM (numizmatika)	6	6	5	5	-	-	1	1	-	-
T (technika)	8	164	-	-	1	157	7	7	-	-
HH (hudobná história)	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-
Iné spoločenské vedy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
G (geológia)	14	25	1	1	-	-	13	14	-	-
Negatívy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Spolu:	190	623	39	39	17	327	133	265	1	1

Nákupná komisia v roku 2017 zasadala 3-krát. Nákup zbierok v počte 327 ks sa uskutočnil v sume 3065,- €, darom bolo získaných 265 ks v hodnote 2861,30 €, výskumom, zberom, nálezom a prevodom bolo získaných spolu 40 ks v hodnote 962,50 €, spolu bolo získaných 632 ks predmetov v hodnote 6888,50 €.

Zbierky získané v roku 2017 boli spracované prvostupňovo v programe ESEZ 4G. V centrálnom informačnom systéme ESEZ 4G bolo zaevidovaných v prvostupňovej evidencii 674 záznamov, v druhostupňovej evidencii bolo zaevidovaných 933 záznamov, počet záznamov s obrázkami 945 a počet priložených obrázkov 1039 ks.

Celkom v programe ESEZ 4G je evidovaných v prvostupňovej evidencii 25 185 záznamov, v druhostupňovej evidencii celkom 25 285 záznamov, počet záznamov s obrázkami celkom 12 670 a celkový počet priložených obrázkov 14 118.

Na oddelení dokumentácie a ochrany zbierkových fondov sa zaevidoval a katalogizoval nasledovný informačný materiál :

-CD – 5 ks, DVD - 5 ks, Nálezové správy z výskumov – 3 ks, Vedecko-výskumná činnosť: štúdie, publikačná činnosť – 65 ks, scenár expozície -1 ks.

Do evidencie „Zmluvy o výpožičke“ bolo zaevidovaných 5 zmlúv s rôznymi organizáciami, ktoré si vypožičali 212 ks zbierkových predmetov na rôzne výstavy a iné prezentačné účely. SBM si vypožičali na svoju výstavnú a expozičnú činnosť od 7 organizácií a súkromných osôb v počte 352 ks predmetov. Dohôd o publikovaní, fotografovaní a filmovaní bolo vyhotovených 23.

Podľa Plánu hlavných úloh SBM prebiehali v roku 2017 revízie zbierkových fondov: archeológia, geológia, technika.

6.1.2 Fotoarchív

V informačnom systéme Bach bolo v roku 2017 zapísaných 1809 ks záznamov (1556 ks negatívov a 253 ks diapozitívov), celkovo je elektronicky spracovaných negatívov: 96686 ks a 2431 ks diapozitívov.

Vo fotoarchíve je evidovaných celkom 46844 ks negatívov zbierok a 61441 ks nezbielkových negatívov (výstavy, semináre, kultúrne a spoločenské akcie, výskumy, atď...), diapozitívov je evidovaných celkovo 2957 ks.

6.1.3 Fotodielná

Digitálne bolo vyhotovených celkovo 8566 záberov. Z toho nafotených zbierkových predmetov 1319 záberov, nezbielkových záberov bolo vyhotovených 3247, z toho akcie - semináre a výstavy: 3049 záberov.

6.1.4 Knižnica

Prírastky v knižnici v roku 2017:

-knihy : 54 ks v cene : 605,92 €, z toho – kúpa : 10 ks v cene : 96,95 €, výmena: 3 ks v cene: 22,00 €, darom: 41 ks v cene : 486,97 €,

-periodiká : 25 ks v cene : 199,00 €, z toho – kúpa : 3 ks v cene : 38,00 €, výmena: 7 ks v cene : 18,00 €, darom : 15 ks v cene : 143,00 €,

-prírastky v roku 2017 spolu : 79 ks v cene : 804,92 €, z toho - kúpa : 13 ks v cene: 134,95 €, výmena : 10 ks v cene : 40,00 €, darom : 56 ks v cene: 629,97 €

Čistý nákup v roku 2017: 134,95 €

Celkový počet knižných jednotiek vo fonde knižnice SBM k 31.12. 2017 je 22 953 kusov v hodnote 25 470,92 €. Počet bol v porovnaní s rokom 2016 znížený, 182 ks bolo vyradených v hodnote 126,00 €.

Výpožičná služba: výpožičky prezenčné: 164 ks (z toho periodiká 138 ks), výpožičky absenčné: 367 ks MVS: 19 ks

Výpožičky v roku 2017 celkom: 550 ks

Počet čitateľov: 104

Katalogizácia kníh z fondu knižnice v KIS MaSK: v počte 2962 kusov

Výpožičná služba: výpožičky prezenčné: 164 ks (z toho periodiká 138 ks), výpožičky absenčné: 367 ks, MVS: 19 ks

Revízia knižničného fondu – časopisy, noviny – Stará knižnica, Nová knižnica, Starý zámok: Po revízií časopisov a novín bolo v roku 2017 vyradených 182 kusov v hodnote 126,00 €.

6.1.5 Archív a reistratúrne stredisko

Knižnica

Archív:

-vyhľadávanie v archíve – 33

-výpožičky z archívu – 10 (8 prezenčných)

Registratúrne stredisko:

-vyhľadávanie v RS – 28

-výpožičky – 7 (6 prezenčných)

-vypracovanie nového Registratúrneho poriadku a plánu

6.1.6 Starostlivosť o zbierkový fond

Priebežné konzervovanie a ošetrovanie zbierkových predmetov v expozíciách a depozitoch SBM:

- konzervované: 218 ks, ošetrené: 333 ks, spolu: 551 ks

6.2 KONCEPCIE, PROGRAMY, METODIKY

Názov: Národný program záchrany a transformácie banských diel na objekty cestovného ruchu

Riešiteľ: PhDr. Jozef Labuda, CSc., Ing. Peter Zorvan, PhD., Ing. Ondrej Michna

Výstup: Slovenské banské múzeum je od roku 2005 spoluriešiteľom Národného programu záchrany a transformácie starých banských diel na objekty cestovného ruchu (program Slovenská banská cesta -SBC). V roku 2017 SBM úzko spolupracovalo so Združením baníckych spolkov a cechov Slovenska, Ústavom podnikania a cestovného ruchu Fakulty BERG TU Košice, Rudnými baňami, š. p. Banská Bystrica, Ústavom vedy a výskumu UMB Banská Bystrica. SBM je členom združenia Slovenská železná cesta - SŽC, ktorá je súčasťou Stredoeurópskej železnej cesty (MEES).

6.3 VEDA, VÝSKUM, VÝCHOVA A VZDELÁVANIE

6.3.1 Prezentácia stálych expozícií

SBM svoj zbierkový fond prezentuje v 8 stálych expozíciách, sedem je v Banskej Štiavnici, jedna v Handlovej. V objektoch Starý zámok, Berggericht a v Galérii Jozefa Kollára sa realizovali aj krátkodobé a dlhodobé výstavy. V roku 2017 expozície a výstavy navštívilo 142 539 návštevníkov.

6.3.2 Výstavná činnosť

Výstava: Ihla, ruka, srdce, hlava I. /Milan Adamčiak, Juraj Gábor, Svätopluk Mikyta, Lucia Dovičáková/

Organizátor: Slovenské banské múzeum - Galéria Jozefa Kollára v spolupráci s o.z. BANSKA ST A NICA

Kurátor výstavy: Mgr. Zuzana Bodnárová

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 31.12.2016 – 15.1.2017, výstava predĺžená do 1.4.2017

Ambíciou výstavného projektu bolo civilne podať správu o rôznorodých názoroch autorov, ktorých prepojila v konkrétnom čase (rok 2016) a priestore (dielňa Banskej Stanice) technika, ktorou nepracujú vo svojich individuálnych autorských stratégiách.

Výstava nebola koncipovaná ako salón, ale ani definovanou kurátorskou formulou. Neprezentovala nové technológie, ani postinternet, neoperovala na poli šamanstva či novej astrológie, nezahŕňala nás osobným archívom ani neatakovala vizuálnym efektom či priestorovou architektúrou. Z tohto pohľadu ide o antitrendovú výstavu.

Návštevnosť: 280 osôb

Výstava: Ivan Slovenčák „Plán B“

Organizátor: Slovenské banské múzeum - Galéria Jozefa Kollára

Kurátor výstavy: Ing. arch. Iveta Chovanová

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 27.1.2017 – 25.3.2017, predĺžené do 1.4.2017

Ivan Slovenčák /*1980/ je absolventom katedry maľby Akadémie umení v Banskej Bystrici /prof. F. Hodonský a prof. S. Balko/. Slovenčák tvorí najmä prostredníctvom konvenčného výtvarného jazyka, nezlákali ho konceptuálne formy. V námetoch tematizuje súčasnosť, v obsahoch nachádza priestor na

experiment. Odľahčený výraz diel dosahuje zapojením vrozeného zmyslu pre grotesku, absurdno a iróniu. Výstavný projekt Ivana Slovenčáka „Plán B“ v štiavnickej Galérii Jozefa Kollára priniesol výber z aktuálnych maliarskych cyklov a kresieb autora.

Návštevnosť: 455 osôb

Výstava: Kabinet ilustrácie I.

Viera Bombová, Jozef Cesnak, Štefan Cpin, Ľubomír Kellenberger

Organizátor: Slovenské banské múzeum, Galéria Jozefa Kollára v spolupráci s „TOTO! Je galéria

Kurátor výstavy: Miloš Kopták, Mária Rojko, Ida Želinská

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 11.3. – 17.5.2017

Výstavný projekt „Kabinet ilustrácie“ prezentuje prierezové výstavy autorov diel slovenskej knižnej ilustrácie od 2. polovice 20. storočia až po súčasnosť. V prvej časti projektu boli vystavené diela Viery Bombovej, Ľubomíra Kellenbergera, Jozefa Cesnaka a Štefana Cpina. Návštevnícky zaujímavú bolo porovnávanie autorských prístupov a uplatnenie originálnych ilustrátorských techník vystavených autorov. Na výstave boli prezentované ilustrácie „kultových titulov“ Čenkovej detí, Jano i sériu Alfred Hitchcock a traja pátrači. Projekt je realizovaný vďaka podpore z Fondu na podporu umenia.

Návštevnosť: 870 osôb

Výstava: Kabinet ilustrácie II.

Miroslav Cipár, Viera Gergeľová, Ján Lebiš, Vladimír Machaj, Ladislav Nesselman, Božena

Plocháňová, Teodor Schnitzer, František Šesták

Organizátor: Slovenské banské múzeum, Galéria Jozefa Kollára v spolupráci s „TOTO! Je galéria

Kurátor výstavy: Miloš Kopták, Mária Rojko, Ida Želinská

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 20.5. – 20.9.2017

Výstavný projekt „Kabinet ilustrácie“ prezentuje prierezové výstavy diel autorov slovenskej knižnej ilustrácie od 2. polovice 20. storočia až po súčasnosť. V druhej časti návštevníci môžu vidieť diela Boženy Plocháňovej, Františka Šestáka, Jána Lebiša, Viery Gergeľovej, Teodora Schnitzera, Vladimíra Machaja, Miroslava Cipára a Ladislava Nesselmana, ktorí často uplatňovali originálnou autorskú techniku. Hostia mohli vidieť pôvodné ilustrácie známych knižných titulov: Posledného mohykána, Pokladu na Striebornom jazere, z knižiek Jazmínko v krajine klamárov, Opice z našej police, z bájak Jeane de La Fontaine a ďalších, knihy ktoré už číta 3. či 4. generácia čitateľov.

Návštevnosť: 2303 osôb

Výstava: Peter Granser „I walked into a cave and up to Paradajs

Organizátor: Slovenské banské múzeum - Galéria Jozefa Kollára v spolupráci s o.z. BANSKA ST A NICA

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 26.5. – 5.7.2017

Výstava nemeckého fotografa Petra Gransera predstavila projekt, ktorý vytvoril v rámci rezidencie v priestore umeleckého centra **Banská Štiavnica Contemporary** v mesiaci október 2016. Prírodné fragmenty, konáre, listy, kamene, husté húštiny na čierno-bielych fotografiách sú statickým prostredím pre očistné putovanie autora. Výstup na Paradajs – ako prechod z temnoty do svetla. V rámci vernisáže sa uskutočnila videoprojekcia filmu „Land“ od Rei Hayama.

Návštevnosť: 573 osôb

Výstava: LACO TEREN „Neočakávaný návrat z trópov“

Organizátor: Slovenské banské múzeum,

Kurátor výstavy: Mgr. Silvia L. Čúzyová

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 24.6.-10.9.2017

Neprehliadnuteľný maliar, filantrop, šarmantný rozprávač, gurmán, príležitostný esejista a kurátor, milovník hudby, všetko s prívlastkom "veľký", to je Laco Teren (1960). Na slovenskej aj medzinárodnej umeleckej scéne je solitérom aj stálicou už niekoľko desaťročí. Jeho diela nechýbajú na dôležitých výstavách, jeho maliarsku, sochársku aj grafickú tvorbu komentujú významné osobnosti našej kultúry. Výstava prezentovala výber z autorových aktuálnych maliarskych cyklov, ale formou inervencií oživil svojimi dielami aj priestory stálych expozícií galérie.
Návštevnosť: 1574 hostí.

Výstava: Botond Keresztesi (HU) „Fear in Elysium“

Organizátor: Slovenské banské múzeum - Galéria Jozefa Kollára v spolupráci s o.z. BANSKA STANICA

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 13.8. – 15.10.2017

Botond Keresztesi (1987), absolvoval v roku 2012 Hungarian University of Fine Arts v Budapešti. V roku 2015 strávil v Banskej Štiavnici 3 mesiace v rezidenčnom centre Banská Štávnica Contemporary. Jeho maliarsky rukopis je jasne čitateľný a odkazuje sa na estetickú kvalitu plagátovej tvorby, realizmu, šablónového štýlu. Keresztesi na svojich plátnach a kresbách s obľubou mieša reálne situácie, zátišia, historické reálie a instagramové posty. Pre priestor DISPLAY bsc vytvoril počas 10 dňového pobytu výmaľbu priamo na jeho steny. *Site specific* maľba mladého autora Botonda Keresztesiho je remixom východných a západných kódov a vizualizáciou nášho strachu pochádzajúceho z nevedomia.

Návštevnosť: 994 osôb

Výstava: Daniela Chrienová „Nový súbor“

Vernisáž: 14.9.2017

Organizátor: Slovenské banské múzeum - Galéria Jozefa Kollára

Kurátor výstavy: Martina Vyskupová

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 14.9.– 11.11.2017

Daniela Chrienová patrí k mladej generácii výtvarníkov, ktorých maliarska tvorba je primárne podmienená skúmaním rôznych typov obrazov v súčasnej vizuálnej kultúre a ich pôsobením v rozličných významových rovinách. Vo svojich prácach reflektuje niektoré uprednostňované hodnoty a stereotypy našej spoločnosti, ktoré ju formujú, resp. deformujú. Upriamuje pozornosť najmä na účinok marketingových a komunikačných nástrojov a vizuálnych stratégií reklamného a filmového priemyslu, ktoré majú výrazný dopad na život súčasného človeka a jeho vnímanie a prijímanie reality. Prezentovaná výstava s príznačným názvom *NOVÝ SÚBOR* predstavuje výber diel z posledných maliarskych sérií.

Návštevnosť: 777 hostí.

Výstava: TOTO! Je kabinet ilustrácie III. Robert Brun, Juraj Deák, Dušan Kállay, Martin Kellenberger, Jana Kiselová-Siteková, Alojz Klimo, Peter Klúčik, Naďa Rappensbergerová Jankovičová, Kamila Štanclová

Organizátor: Slovenské banské múzeum v spolupráci s galériou „TOTO!“

Kurátor výstavy: Miloš Kopták, Mária Rojho, Ida Želinská

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 6.10.– 13.12.2017

Výstavný projekt „Kabinet ilustrácie“ prezentuje prierozové výstavy diel slovenskej knižnej ilustrácie od 2. polovice 20. storočia až po súčasnosť. Tretí cyklus bol výberom autorov – ilustrátorov, ktorí sa ťažiskovo realizovali v 70. a 80. rokoch 20. Niektorí autori navzdory pokročilému veku dodnes tvoria.

Návštevnosť: 610 hostí.

Výstava: Palo Čejka „Trofeje“

Organizátor: Slovenské banské múzeum - Galéria Jozefa Kollára v spolupráci s o.z. BANSKA
STANICA

Kurátor výstavy: Mgr. Zuzana Bodnárová

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 25.11.– 28.12.2017

Najnovšia eko-poľovnícka séria veľkoplošných grafík linorytca Pala Čejku je smutno-ironickou ilustráciou stavu zakonzervovania živých bytostí. Včera ešte pobehovali po lesoch, poliach, stepiach, savanách a dnes sú ich schránky suvenírom, absurdným mementom mori v bizarných poľovníckych interiéroch.

Návštevnosť: 171 osôb

Výstava: Dobré časy

Organizátor: Slovenské banské múzeum - Galéria Jozefa Kollára

Kurátor výstavy: Ing. arch. Iveta Chovanová

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 1.12.– 27.1.2017

Výstava DOBRÉ ČASY predstavuje kolekciu barokových diel z depozitára umelecko – historickej zbierky múzea. Návštevníci okrem inéhovidia obrazy Antona Schmidta, Johanna G.D. Grasmaira, ale aj najstaršie známe grafické listy s námetom areálu Banskostiavnickej kalvárie a výber z kolekcie zreštaurovaných barokových obrazov a plastík so sakrálnou tematikou.

Výstavný projekt je venovaný 300. výročiu narodenia Márie Terézie a SBM ním programovo ukončuje „Rok Márie Terézie v múzeu“.

Návštevnosť: 266 osôb /do konca roku 2017/

Výstava“ TOTO! Je kabinet ilustrácie IV.

Nana Furiya, Petra Hilbert, Miloš Kopták, Vladimír Král, Martina Matlovičová, Ľuboslav Paľo, Katarína Slaninková, Peter Uchnár, Bystrík Vančo

Organizátor: Slovenské banské múzeum v spolupráci s galériou „TOTO!

Kurátor výstavy: Miloš Kopták, Mária Rojko, Ida Želinská

Miesto konania: Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 15.12.2017– 7.3.2018

V Kabinete ilustrácie IV. nájdete ilustrácie súčasnej generácie štyridsiatnikov a päťdesiatnikov – áno, tej prelomovej generácie, ktorá ako prvá po roku 1989 vstúpila na skutočný (medzinárodný) knižný trh, nedeformovaný žiadnymi rozhodnutiami zhora, ale len tým, čo žiadal čitateľ. A aj ten sa menil časom. Mal každú chvíľu iné predstavy o tom, na čo sa chce pozeráť, iné obrázky v ňom vyvolávali chuť čítať. Prešiel si cestu od hltania čohokoľvek, čo prišlo zo západu, potom sa vracal k overeným, už desiatky ráz vydaným titulom, kým začal čítať skutočne nezávislé príbehy a autorské knihy.

Návštevnosť:151 osôb /do konca roku 2017/

Výstava: Ako sa mapovalo v baníctve

Kurátor výstavy: Ing. Magdalena Sombathyová

Miesto konania: výstavné priestory budovy Bergergericht

Termín konania: 8.9. 2016 – 15.8.2017

Výstavu pripravilo Slovenské banské múzeum v spolupráci so Slovenským banským archívom(SBA). Zbierkový fond SBM bol doplnený exponátmi so STM, ktoré bolo partnerom výstavy. Projekt bol realizovaný s finančnou podporou Environmentálneho fondu.

Prezentovaná problematika postupne odкрýva čo mapa je, aké mapy využíva baníctvo v historickom prehľade o vývoji mapovania a pomôcok, ktoré banský merač používal. Svoje miesto majú na výstave témy - kompas, vytýčenie Bratislavského poludníka, smerové ružice, čo na mape nájdeme – mierka,

historické dĺžkové miery, alchýmia na mapách... Úroveň banských máp ovplyvnil vznik banských škôl a vyučovanie banského meračstva. Preto je vývoj mapovania podaný aj prostredníctvom výnimočných osobností, ktoré mapy tvorili, ale aj pedagógom Baníckej akadémie. Vynikajúci merači a technici, ktorí vo svojich učebniciach dávali návod, ako správne mapovať a znázorniť situáciu na povrchu aj v podzemí, popisovali postupy a používané pomôcky a techniku. Na textoch sú prezentovaní S. Mikovíni, T. Brinn, M. Zipser, Lang von Hanstad, Schweitzer, Cséti, Péch. Jeden tematický celok je venovaný pôsobeniu Meračského úradu na Vindšachte, časti dnešných Štiavnických Baní. Vo fonde SBA sú mapy a plány sústredené v samostatnom fonde Meračský úrad Vindšachta. Podklady, zápisky, ktoré si merači zaznamenávali a na základe ktorých vytvorili mapy, spolu s rôznymi typmi plánov – objektov, lesov, častí banských prevádzok či strojov. Ďalšou zaujímavosťou výstavy je spracovanie 3D modelu baní v Smolníku a dvoch krátkych filmov k téme výstavy a spracovaniu modelu.

Návštevnosť: 392 osôb

Výstava: 12 patrónov

Kurátor výstavy: Ing. Magdalena Sombathyová

Autorky výstavy: Monika Jahodová, Dana Rosová, Viera Tillová, Monika Žufová (STM Košice)

Miesto konania: výstavné priestory budovy Berggericht

Termín konania: 23.8. – 19.11.2017

Prevzatá výstava zo Slovenského technického múzea v Košiciach. Zámerom výstavy bolo netradičným spôsobom pripomenúť tradíciu patrónstva nad vybranými ľudskými činnosťami. Výstava formou stredovekých oltárnych triptychov v súčasnej grafickej úprave, návštevníkovi sprostredkúva 12 patrónov – Archanjel Gabriel (patrón telekomunikácií), sv. Izidor (patrón internetu a užívateľov PC), sv. Vavrinec Rímsky (patrón tlačiarov, knihovníkov, archivárov), sv. Eligius (patrón zlatníkov, kováčov, kovolejárov, numizmatikov), sv. Dominik de Guzmán (patrón astronómov), sv. Medard (patrón meteorológov) a ďalších (sv. Tomáš, sv. Albert Veľký, sv. Peter, sv. Veronika, sv. Ján Krstiteľ a sv. Barbora). Každé remeslo, vedný, či technický odbor, sú predstavené výberom zbierkových predmetov z fondu STM v Košiciach. Výstavu dopĺňa fotografická časť Miloša Greislera prezentujúca zobrazenie patrónov na liturgických predmetoch a objektoch kostolov.

Návštevnosť: 117 osôb

Výstava: Strieborné mesto (Banská Štiavnica-mesto svetového dedičstva UNESCO)

Kurátor výstavy: Mgr. Mária Čelková

Spolupautori výstavy: Mgr. Zuzana Denková, PhD., PhDr. Daniel Harvan, Mgr. Peter Jancsy, Ing. arch. Iveta Chovanová, Ing. Magdalena Sombathyová

Výtvarné riešenie a realizácia: Ing. arch. Iveta Chovanová, Inrid Valachová, Alžbeta Rumanová, Zuzana Feherpatakyová, Ivan Chladný

Miesto konania: Starý zámok, priestory knižnice a karné Sv. Michala

Termín konania: 23.6-30.9.2017

Výstup: Rok 2017 bol pre Banskú Štiavnicu rokom dôležitých výročí (800. výročie prvej písomnej zmienky o Banskej Štiavnici, 780. výročie udelenia mestských výsad, 300. výročie narodenia Márie Terézie, 255. výročie založenia Baníckej akadémie). Otvorenie osláv sa konalo 23. júna 2017 na Starom zámku a v Kostole sv. Kataríny. Ich súčasťou bolo aj sprístupnenie výstavy **Strieborné mesto (Banská Štiavnica – mesto svetového dedičstva UNESCO)** inštalovanej v priestoroch Starého zámku. Na príprave výstavy spolupracovali Mesto Banská Štiavnica, Slovenské banské múzeum, Slovenský banský archív v Banskej Štiavnici, Štátny archív v Banskej Bystrici, pracovisko Banská Štiavnica, Magyar Nemzeti Levéltár Budapest a Magyar Nemzeti Múzeum Budapest.

Návštevnosť: cca 1000 osôb

Výstavy mimo múzea

Výstava: Tajomstvo baníckeho kladivka a železka

Kurátor výstavy: Mgr. Zuzana Denková, PhD.

Miesto konania: výstavné priestory vo vestibule MŽP SR

Termín konania: november 2017

Reinštalácia vybraných častí výstavy z roku 2012, prezentujúcej problematiku baníctva cez viditeľný charakteristický znak (prekřížené kladivo a železko). Súčasťou výstavy bolo predstavenie symbolov z hľadiska materiálneho, ich grafické vyjadrenie na uniformách, fokošoch, zástavách, ošliadkoch, náradí, svietnikoch, kahancoch, v ľudovom výtvarnom umení, ale aj na erboch a pečatiach baníckych miest, v znakoch banských závodov, klopačkách, prípadne i v znakoch osôb, baníckych pozdravoch a zvykoch.

6.3.3 Banskoštiavnický Geopark

Riešiteľ: PhDr. Jozef Labuda, CSc., Ing. Lubomír Lužina, PhDr. Daniel Harvan

Výstup: V roku 2016 sa pokračovalo v riešení úlohy Zriadenie banskoštiavnického Geoparku v spolupráci s rezortnými inštitúciami MŽP SR a Mestom Banská Štiavnica, tiež Združením Región Sitno. SBM sa sústredilo hlavne na prezentáciu náučných geologických chodníkov v IC a náučnej geologickej expozície v Banskom múzeu v prírode, tiež na prevádzku Informačného centra a expozície Dedičnej štôlne Glanzenberg. SBM sa zúčastňovalo stretnutí pracovnej skupiny, ktorej cieľom je ďalšie fungovanie a snahy o zaradenie do medzinárodnej siete geoparkov.

6.3.4 Archeologický výskum pravekého a stredovekého baníctva na Slovensku

Riešiteľ: PhDr. Jozef Labuda, CSc.

Výstup: V rámci tejto úlohy sa realizovali záchranné archeologické výskumy najmä v regióne Banská Štiavnica, vyplývajúce zo zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Realizované výskumy: B. Štiavnica – Glanzneberg, B. Štiavnica – ul. A: Sládkoviča 2. etapa, B. Štiavnica – Farský kostol, Farná, o. Levice. Prieskumy v MPR – Bauvgartnerov dom, Sládkovičova 6, škola pri Frant. Šachte (Tynkovanová). Doplnenie archeologickej expozície a povrchu novými zbierkami. Spolupráca s AÚ SAV a univerzitami SR pri posudzovaní projektov VEGA, APPV, diplomových a dizertačných prác.

6.3.5 Odborné a vedecké podujatia

Názov: Argenti fodina

Organizátor: Slovenské banské múzeum Banská Štiavnica

Partner: Slovenská asociácia ložiskových geológov

Termín a miesto konania: 6.– 8. septembra 2017, Starý zámok (Rytierska sála)

V dňoch 6.-8. septembra 2017 sa konala medzinárodná konferencia Argenti fodina, v roku 2017 tematicky zameraná na prezentáciu histórie montánných regiónov Európy a výsledkov výskumov ložiskovej geológie. Na podujatí vystúpili prednášajúci zo Slovenska, Čiech, Rakúska a Poľska. V programe prednášok boli zastúpené témy z archeológie, geológie, histórie, numizmatiky – vo viacerých prípadoch s presahom do oblasti muzeologickej praxe. Súčasťou konferencie boli sprievodné podujatia: exkurzia do Novák (areál Hornonitrianskeho banského skanzenu – Baňa Cígel') spojená s možnosťou fárania, prehliadka expozície Slovenského banského múzea *Cesta uhlia* v Handlovej a exkurzia v intraviláne mesta Banská Štiavnica zameraná na využitie kameňa ako stavebného materiálu. Príspevky z konferencie budú vydané vo forme zborníka v roku 2018.

6.3.6 Odborné, vedecké a materiálové štúdie k hospodárskym, výtvarným, kultúrnym a etnografickým dejinám Banskej Štiavnice a banských miest Slovenska

Názov: Rok Márie Terézie : historické prednáškové popoludnia SBM

Riešiteľ: Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Termín a miesto konania: 17.5.2017, 14.6.2017, 27.9.2017, 11.10.2017, 8.11.2017, 25.10.2017, 8.11.2017, 29.11.2017, Kammerhof

Výstup: prednášky

SBM v roku 2017 zorganizovalo viacero podujatí pri príležitosti 300. výročia narodenia panovníčky Márie Terézie. Podujatia budú mať jeden zastrešujúci názov *Rok Márie Terézie v SBM*. Pri príprave podujatí bol nosnou témou – život cisárovnjej Márie Terézie a Habsburgovcov a ich prínos pre Banskú Štiavnicu, banské školstvo a stredoslovenskú banskú oblasť.

V rámci cyklu prednášok *Historické popoludnia v SBM* boli usporiadané nasledovné prednášky:

Doc. PhDr. Miroslav Kamenický, CSc.: *Maria Terézia (1717-1780). Osobnosť a doba.*

Mgr. Elena Kašiarová: *Čo-to o návštevách manžela a potomkov Márie Terézie v Banskej Štiavnici.*

Mgr. Mária Čelková: *Barokové umenie banských miest v tereziánskom období. Tvorba viedenského maliara Antona Schmidta (1713-1773) a sochára Dionýza Stanettiho (1710-1767).*

Mgr. Peter Konečný, PhD.: *Banskoštiavnická akadémia a vzdelávanie banských odborníkov za vlády Márie Terézie.*

Mgr. Lucia Krchnáková, PhD.: *Banskoštiavnickí banskí lekári, ránhojiči, babice a zdravotnícka starostlivosť o baníkov v období osvietenstva.*

Mgr. Peter Račko, PhD.: *Princovia Jozef II. a Leopold II na návšteve stredoslovenských banských miest*

Mgr. Danie Kianička-Haas, PhD. – Mgr. Luboš Kürthy, PhD.: *Umenie a každodenný život v Kremnici v 18. storočí.*

Historické prednáškové popoludnia v SBM boli zorganizované v spolupráci so Slovenskou historickou spoločnosťou, zúčastnilo sa na nich 193 návštevníkov.

Názov: Rok Márie Terézie, Itinerár Banskou Štiavnicou a okolím pre cisárovnú Máriu Teréziu

Riešiteľ: Ing. Magdalena Sombathyová, Mgr. Adriana Matejková, PhD., Mgr. Peter Jancsy

Trvanie: december 2017

Výstup: poznávacia hra, súťažný kvíz

Poznávacia hra a súťažný kvíz expozíciami SBM s témou tereziánskej doby z pohľadu vzdelávania, objavov, vývoja techniky, odievania a zvykov.

Do hry boli zapojené objekty, ktoré sa viažu a v ktorých sa nachádzajú zbierkové predmety k cisárskym návštevám:

Kammerhof: cisárske návštevy – slávnostná príjmacia sieň komorských grófov, portréty, plášte, expozícia – Banskej akadémie (prví profesori akadémie z 18. storočia)

Berggericht: kartuše na priečelí budovy, prenocovanie princov a členov sprievodu (1751, 1764), minerály objavené v období 18. storočia počas vlády panovníčky Márie Terézie

Galéria Jozefa Kollára: portréty panovníčky Márie Terézie, cisára Františka Štefana Lotrinského; model Dionýza Stanettiho – Trojičného stĺpa, návrhy slávobrán - minivýstava kópií návrhov (napr. vestibul)

V rámci hry si mohli návštevníci otestovať svoje vedomosti a pozornosť počas prehliadky vo vybraných expozíciách SBM, hra bola ukončená prehliadkou *Dobré časy* v Galérii Jozefa Kollára.

Termín 8.12. a 13.12.2017

Návštevnosť: 76 osôb

Názov: Štúdie o živote a pôsobení banskoštiavnických kníhtlačiarov : Jána Františka Sulcer, Alojza Mihálíka, Františka Lorbera.

Riešiteľ: Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Výstup: bibliografia, štúdia

Charakteristika dobových reálií, analýza kníhtlačiarskej produkcie. Vypracovanie bibliografie a odbornej štúdie o pôsobení prvého banskoštiavnického kníhtlačiara Jána Františka Sulcera. Súpis tlačí (z rokov 1788-1826 s odkazmi na výskyt v slovenských a zahraničných knižniciach), bibliografia tlačí kníhtlačiarov: Alojza Mihálíka (1826-1835), Anny Cecílie Mihálikovej (1835-1837) a Františka Lorbera (1837-1863).

Názov: Cirkevné predmety a textílie v zbierkovom fonde SBM, materiálová štúdia zbierkových predmetov SBM

Riešiteľ: Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Výstup: materiálová štúdia

Štúdium a rozbor zbierkového fondu SH – staršia história, NH – novšia história, E - etnografia v SBM, štúdium odbornej literatúry, štúdia a súpis zbierkových predmetov SBM, vypracovaný materiál slúžiaci ako podklad pre vypracovanie scenára k dejinám cirkví v Banskej Štiavnici.

Názov: Erby banskoštiavnických waldbürgerov, banských úradníkov, mešťanov 15.-19. storočia, epigrafické, sfragistické a heraldické pamiatky

Riešiteľ: Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Výstup: materiálová štúdia

Vypracovanie štúdie a prezentácie na tému: *Portréty banskoštiavnických hlavných komorských grófov zo 17.-18. storočia ako heraldický prameň*. Štúdium archívnych dokumentov a sfragistických pamiatok v Slovenskom banskom archíve Banská Štiavnica – fond Eugen Gindl, Štátnom archíve Banská Štiavnica – fond Mestský magistrát a v Archíve SBM, fond Eugen Klementis.

Názov: Školské a spolkové knižnice SBM do roku 1918

Riešiteľ: Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Výstup: bibliografia, štúdia o dejinách školských a spolkových knižniciach v Banskej Štiavnici, Štúdia je publikovaná: AUGUSTÍNOVÁ, Eva et al. *Knižnice ako fenomén kultúrneho dedičstva Slovenska a Slovákov*. Žilina: Žilinská univerzita, 2017. ISBN 978-80-554-1331-0, s. 47-100.

Štúdia podáva prehľad o školských a spolkových knižniciach Banskej Štiavnice v 18.-20. storočí. Najvýznamnejšou školskou knižnicou v Banskej Štiavnici bola knižnica bývalej Baníckej a lesníckej akadémie, ktorá sa postupne vytvorila z knižníc jednotlivých katedrií v 80. rokoch 18. storočia a bola používaná profesorami a študentmi akadémie pri vzdelávacom procese až do roku 1918, kedy bola po rozpade Rakúsko-Uhorska presťahovaná do Maďarska. Významnú úlohu pri vzdelávaní v 18.-20. storočí zohralo aj cirkevné školstvo. V meste pôsobilo významné evanjelické lýceum a tiež piaristické gymnázium, pri ktorých existovali tiež školské profesorské a študentské knižnice. Na školách pôsobili tiež národné študentské samovzdelávacie literárne spoločnosti (neskôr spolky), ktoré mali tiež svoje vlastné knižnice a ktoré sa zapájali do formujúceho sa národného slovenského, maďarského a tiež nemeckého života a hnutia v 19.-20. storočí. Okrem školských spolkových knižníc existovali v Banskej Štiavnici aj ďalšie spolkové knižnice, ktoré boli významnou súčasťou kultúrneho a spoločenského života v meste.

Názov: Múzejné, vedecko-výskumné a kultúrno-spoločenské aktivity Eugena Klementisa

Riešiteľ: Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Výstup: štúdia do Zborníka SBM, roč. 25, 2017

Štúdia podáva prvý ucelenejší pohľad na činnosť Eugena Klementisa, ktorý sa významne zaslúžil o rozvoj banskoštiavnického múzejníctva. E. Klementis zastával v rokoch 1954-1960 funkciu riaditeľa Okresného vlastivedného múzea a podieľal sa na znovusprístupnení Starého zámku pre verejnosť a otvorení nových expozícií. Počas jeho pôsobenia v Okresnom vlastivednom múzeu boli zrealizované aj viaceré výstavy s historickou tematikou a tiež výstavy výtvarných diel. V roku 1955 založil pri múzeu tiež Vlastivedný krúžok s viacerými sekciami, ktoré mali napomáhať múzeu s organizovaním prednáškovej činnosti, vedecko-výskumnou činnosťou, realizáciou výstav, vlastivedných prechádzok, rôznych kurzov, školení a seminárov. E. Klementis sa popri svojich riadiacich povinnostiach venoval vedecko-výskumnej činnosti, v ktorej sa zamerával na banícky ľudový folklór, literárne, divadelné dejiny, národný a spolkový život v Banskej Štiavnici v 19. storočí a tiež biografické štúdie k životu a dielu viacerých významných slovenských kultúrnych a literárnych

deateľov 19.-20. storočia. Bol autorom takmer 30 odborných štúdií a článkov, ktoré publikoval v slovenských a zahraničných odborných časopisoch. Vo svojom voľnom čase sa aktívne venoval ochotníckemu divadlu.

Názov: Litografická dielňa Hlavného komorsko-grófskeho úradu v Banskej Štiavnici, jej grafické produkty a zachované litografické pamiatky v SBM

Riešiteľ: Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Výstup: štúdia, prezentácia

Na medzinárodnej konferencii *Remeslo a kniha* v Slovenskej národnej knižnici v Martine v dňoch 10.-12.5.2017, publikovaná v zborníku z konferencie.

Dôležitú úlohu v správe banskej a hutníckej činnosti v stredoslovenskej banskej oblasti zohral Hlavný komorsko-grófsky úrad v Banskej Štiavnici, ktorý vznikol v 16. storočí. Vzhľadom na rozsiahlu administratívnu agendu úradu bolo rozhodnuté založiť vlastnú litografickú dielňu. V Banskej Štiavnici bola litografická dielňa Hlavného komorsko-grófskeho úradu zriadená v roku 1838 a podieľala sa na tlači rôznych administratívnych úradných tlačív pre bansko-komorskú, bansko-súdnú, lesnícku agendu, rôznych obežníkov, správ, prednášok profesorov Banskej a lesníckej akadémie, technických kresieb a máp banských diel. Časť zachovaného zariadenia dielne, litografické kamene, produkty sú prezentované v súčasnosti v expozícii Slovenského banského múzea v Kammerhofe.

Názov: Významné medzníky v dejinách Banskej Štiavnice a Slovenského banského múzea, jeho história a súčasnosť

Riešiteľ: Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Výstup: štúdia, prezentácia

Vpracovanie textu a prezentácie o dejinách a súčasných aktivitách SBM pri príležitosti spomienkového podujatia Mesta Banská Štiavnica k 800. výročiu prvej písomnej zmienky o Banskej Štiavnici, odprezentované dňa 23.6.2017 – Rytierska sála Starého zámku a počas podujatia *Dni Andreja Kmeťa*, dňa 25.10.2017.

Názov: Zachované tlače 16.-20. storočia s baníckou tematikou v knižnici Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici

Riešiteľ: Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Výstup: prednáška, štúdia, prezentácia (prednáška na konferencii Baníctvo v zbierkach múzeí, z cyklu konferencií Etnológ a múzeum, Banícke múzeum Rožňava, 2017, publikovanie v zborníku Muzeológia a kultúrne dedičstvo, tlač v roku 2018)

Významnou súčasťou Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici je knižnica múzea, ktorá obsahuje knihy z bývalých banskoštiavnických múzeí: Mestského múzea a Štátneho banského múzea Dionýza Štúra. Vzácnymi zachovanými knihami sú prvotlače z 15. storočia a diela zo 16. storočia s baníckou, hutníckou a tiež právnickou tematikou a tiež knižné diela a učebnice profesorov bývalej Banskej a lesníckej akadémie, založenej v roku 1762. Odborné a populárno-náučné publikácie, periodiká a časopisy dokumentujú banskú činnosť na Slovensku, v Európe a iných kontinentoch z rôznych aspektov a v rôznych časových obdobiach. V súčasnosti je akvizičná činnosť knižnice zameraná na odbory, ktoré súvisia s profiláciou múzea a jeho odbornou činnosťou.

Názov: Zbierkový fond Slovenského banského múzea a dokumentácia banskej činnosti

Riešiteľ: Ing. Magdalena Sombathyová

Výstup: štúdia, prezentácia (prednáška na konferencii Baníctvo v zbierkach múzeí, z cyklu konferencií Etnológ a múzeum, Banícke múzeum Rožňava, 2017)

Štúdia sa predovšetkým venovala postupnému formovaniu expozícií Slovenského banského múzea, ktoré prezentujú banskú techniku. Spojením Vlastivedného múzea a Múzea D. Štúra vzniklo v roku 1964 Slovenské banské múzeum. 70.-80. roky 20. storočia boli najvýznamnejšou etapou v rozvoji múzea vzniku nových expozícií. Projektová dokumentácia z budovania Banského múzea v prírode a dokumenty archívu SBM boli podkladom pre spracovanie štúdie. Zatiaľ poslednou novou expozíciou, sprístupnenou v roku 2015, je expozícia Uhoľné baníctvo na Slovensku v Handlovej. Tu sa v roku 2017 sa pokračovalo v budovaní exteriéru s vystavenými nadrozmernými zbierkami - mechanizovanými výstužami, kombajnom....

Názov úlohy: K uniforme baníka v zbierke Slovenského banského múzea (banícke saká podľa legislatívnych úprav z rokov 1919,1953,2004,2009)

Riešiteľ: Mgr. Zuzana Denková, PhD.

Výstup: prednáška a štúdia (prednáška na konferencii Baníctvo v zbierkach múzeí, z cyklu konferencií Etnológ a múzeum, Banícke múzeum Rožňava, 2017, publikovanie v zborníku Muzeológia a kultúrne dedičstvo, tlač v roku 2018)

Štúdia predstavuje kolekciu baníckych uniforiem v zbierke Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici s akcentom na vizuálne zvláštnosti baníckych sák v kontexte dobových legislatívnych úprav z rokov 1919, 1953, 1983, 2004 a 2009. Analyzované sú saká pochádzajúce z rôznych banských lokalít Slovenska a tiež doboví výrobcovia, ktorých sa podarilo identifikovať vďaka zachovaným etiketám i signovaným gombíkom.

Názov úlohy: Banskoštiavnickí baníci v období socializmu.

Téma v roku 2017 Bytová výstavba v Banskej Štiavnici medzi rokmi 1948 – 1989 (mestské územné plány, bytová politika, typológia bývania, občianska infraštruktúra)

Riešiteľ: Mgr. Zuzana Denková, PhD.

Výstup: štúdia (Zborník SBM 2017)

Príspevok približuje bytovú výstavbu v meste Banská Štiavnica v období socializmu s akcentom na hromadnú bytovú výstavbu. Predstavuje smerné územné plány mesta a ich napĺňanie výstavbou sídlisk, individuálnou bytovou výstavbou i budovaním občianskej infraštruktúry. Prezentuje bytovú politiku mesta, reakcie obyvateľov i participáciu miestnych priemyselných podnikov na výstavbe.

Názov úlohy: Kolekcia sák banských úradníkov a členov baníckych hudieb v zbierke SBM, úradné predpisy verzus reality

Riešiteľ: Mgr. Zuzana Denková, PhD.

Výstup: prednáška a štúdia (prednáška na konferencii Argentifodina 2017, publikovanie v zborníku z konferencie, tlač v roku 2018)

Štúdia predstavuje banícke saká v zbierke Slovenského banského múzea, ktorých pôvodnými majiteľmi boli zamestnanci banských úradov a banských závodov na pozícii štátneho úradníka a boli vyhotovené na základe legislatívnych usmernení z rokov 1889, 1890 a 1919. Zároveň sú v úvode predstavené i ďalšie legislatívne usmernenia upravujúce vzhľad uniforiem štátnych banských úradníkov. Príspevok tiež poukazuje na odlišnosti medzi dikciou jednotlivých nariadení a vzhľadom uniforiem. Samostatne sú prezentované saká členov baníckych hudieb, ktoré na základe prítomnosti funkčných značení tiež radíme medzi úradnícky odev.

Názov úlohy: Miestny stavebný kameň v historickom jadre Banskej Štiavnice

Riešiteľ: Mgr. Peter Jancsy

Výstup: štúdia, prezentácia (prednáška na konferencii Argentifodina 2017, publikovanie v zborníku z konferencie, tlač v roku 2018)

Príspevok je venovaný rôznym typom stavebného a dekoračného kameňa, ktorý pochádza zo Štiavnického stratovulkánu a bol využitý na stavbu a skrášlenie historických budov v jadre mesta Banská Štiavnica.

Názov úlohy: Sprievodca exkurzie seminára Argentifodina 2017

Riešiteľ: Mgr. Peter Jancsy, PhDr. Daniel Harvan, Ing. Michaela Wagnerová -Smoreková

Výstup: Interná publikácia pre účastníkov seminára, ktorá bola pripravená v slovenskej a nemeckej verzii. Časť venovaná historickým pamiatkam mesta so zameraním na použitý typ stavebného kameňa a históriu dláždenia mestských ulíc pripravili Peter Jancsy a Daniel Harvan. Časť venovaná múzeu uhoľného baníctva „Cesta uhlia“ v Handlovej a informácia o ňom bola pripravená pani Michaelou Wagnerovou Smorekovou. Nemecký preklad Sprievodcu exkurzie seminára Argentifodina 2017 urobil Peter Jancsy

Názov úlohy: Minimonografia Egmond Gwerk

Riešiteľ: Ing. arch Iveta Chovanová

Výstup: brožúra typu fontés

Brožovaná publikácia stručne približuje život a tvorbu banskoštiavnického rodáka maliara Edmunda Gwerka. Gwerk patrí k zakladateľskej generácii maliarskej moderny na Slovensku, ktorý originalitou svojej tvorby presiahol regionálny rámec. Publikácia obsahom a charakterom dopĺňa stálu expozíciu venovanú tomuto autorovi. Koncept publikácie a text v SK je pripravený na preklad a predtlačovú prípravu.

Názov úlohy: Zbierkový fond umeleckej histórie Slovenského banského múzea – ikonografický zdroj výskumu pamiatkových hodnôt lokality UNESCO

Riešiteľ: Ing. arch Iveta Chovanová

Výstup: štúdia, prezentácia (prednáška na konferencii Argentifodina 2017, publikovanie v zborníku z konferencie, tlač v roku 2018)

Príspevok je zameraný na prehĺbenie poznania o hodnotách zachovanej historickej urbanistiky – architektonická štruktúra Banskej Štiavnice (Lokalita UNESCO), prostredníctvom analýzy diel z umelecko – historickej zbierky Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici (obrazov, vedút, perokresieb a grafík). Námetom /hlavným, alebo vedľajším/viacerych zbierkových predmetov je obraz mesta. Diela tak poskytujú cenné informácie pre špecifikáciu pamiatkových hodnôt lokality.

Termín plnenia a ukončenia: máj – september 2017 (konferencia Argentifodina 2017).

Názov úlohy: Hospodárske dejiny Banskej Štiavnice v 20. storočí a ich dokumentácia v zbierkovom fonde Novšia história.

Téma v roku 2017: Textilný priemysel v Banskej Štiavnici

Riešiteľ: PhDr. Daniel Harvan

Výstup: pracovný materiál, rešerš

Príprava podkladov k spracovaniu dejín textilného priemyslu v Banskej Štiavnici. Zahŕňa výskum v archívoch, zbierkových fondoch múzeí, u bývalých zamestnancov textilných podnikov. Súčasťou je akvizícia zbierkových predmetov, digitalizácia, resp. archivácia zvukových záznamov). Dlhodobá úloha, v roku 2017 bola realizovaná II. etapa, v roku 2018 bude materiál spracovaný do podoby štúdie, článku, resp. scenára výstavy/expozície.

Názov úlohy: Lekárnictvo v zbierkovom fonde Slovenského banského múzea.

Riešiteľ: PhDr. Daniel Harvan

Výstup: štúdia (ZSBM 2017)

Súčasťou bohatého zbierkového fondu Slovenského banského múzea je aj zbierka predmetov z oblasti lekárnictva. Otázka ich odborného spracovania a prezentácie sa dostala do popredia v súvislosti s rozsiahlejšou akvizíciou realizovanou SBM v rokoch 2013 - 2016 a jej výstupom je materiál štúdia, ktorá zároveň nadväzuje na skôr publikovanú štúdiu k problematike novších dejín lekárnictva v regióne Banskej Štiavnice.

Názov úlohy: Banskoštiavnický Salamander

Riešiteľia: PhDr. Daniel Harvan

Výstup: scenár

Príprava scenára výstavy (pracovný názov *Nech žije Salamander!*) prezentujúcej originálny a jedinečný banskoštiavnický salamandrový sprievod. Výstava má v jednotlivých častiach prezentovať vývoj tradície jeho organizovania a premeny v závislosti od kultúrno-spoločenských a politických zmien. Problematika napriek svojej úzkej previazanosti s mestom a jeho obyvateľstvom doteraz nebola spracovaná v podobe výstavy. O jej opodstatnenosti svedčí aj zápis Banskoštiavnického Salamandra do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska v roku 2013.

Názov úlohy: Začiatky banského múzea v Banskej Štiavnici, Štátne banské múzeum Dionýza Štúra

Riešiteľ: Ing. Magdalena Sombathyová

Výstup: štúdia, prezentácia (prednáška na medzinárodnej konferencii Múzeá vedy a techniky, konanej 20.-22.9.2017.v Košiciach, Prešove, Medzeve, pri príležitosti 70. výročia vzniku Slovenského technického múzea v Košiciach, publikované v zborníku z konferencie Múzeá vedy a techniky)

V rámci programu bol prvý deň venovaný prezentácii múzeí, zameraných na dokumentáciu techniky. Príspevok bol zameraný na objasnenie počiatkov vzniku prvého špecializovaného múzea na Slovensku- baníckeho múzea v Banskej Štiavnici a práci jeho kustóda. Po vzniku 1. ČSR na základe sa riešila aj otázka záchrany pamiatok a pripravovala sa jednotná organizácia múzejníctva. V Banskom riaditeľstve v Banskej Štiavnici boli unikátne mineralogické, technické aj umelecké zbierky, ktoré boli základom Štátneho banského múzea D. Štúra, otvoreného verejnosti v roku 1927. Kustódovi Františkovi Fialovi sa podarilo sústrediť to, čo patrí k najvzácnejšiemu v súčasnom zbierkovom fonde múzea a po odbornej stránke, viedol múzeum ako vedeckú inštitúciu.

Názov úlohy: Pamiatky techniky v Slovenskom banskom múzeu

Riešiteľ: Ing. Magdalena Sombathyová

Výstup: štúdia, prezentácia (prednáška na medzinárodnej konferencii Múzeá vedy a techniky, konanej 20.-22.9.2017.v Košiciach, Prešove, Medzeve, pri príležitosti 70. výročia vzniku Slovenského technického múzea v Košiciach, publikované v zborníku z konferencie Múzeá vedy a techniky)

Súčasťou trojdňovej konferencie „Múzeá vedy a techniky“ bola prezentácia príspevkov členov komisie pre zbierky techniky, ktorá pracuje pri Zväze múzeí na Slovensku. Slovenské banské múzeum sa sústreďuje na dokumentáciu vývoja baníctva na Slovensku a počas 90 rokov zbierkotvornej činnosti sa podarilo zachrániť viaceré unikátne pamiatky vývoja banskej techniky. K najcennejším patrí vodnostĺpcový čerpací stroj, zaradený do zoznamu pamiatok svetového dedičstva UNESCO, ale výnimočné sú modely strojných zariadení zachované z Baníckej a lesníckej akadémie, ktoré boli prezentované v príspevku.

Názov úlohy : Výskum a dokumentácia starých podzemných banských priestorov v historickom jadre Banskej Štiavnice

Riešiteľ: Ing. Lubomír Lužina

Výstup: správa na DO SBM

Výskum archívnych dokumentov v Hlavnom banskom archíve a Pamiatkovom úrade naznačil možné súvislosti podzemných priestorov pod domami v historickej časti Banskej Štiavnice a starými banskými dielami. Terénny výskum tieto predpoklady potvrdil, aj keď nie je vždy možné jednoznačne rozlíšiť pozostatky banského diela a pivnicu vytvorenú banským spôsobom. Správa je doplnená aktuálnou fotodokumentáciou priestorov.

6.3.7 Nové expozičné celky SBM a ich inovácie

Projekt: „Inovácia Banského múzea v prírode“

Riešiteľ: Ing. Ondrej Michna, PhDr. Jozef Labuda, Ing. Magdalena Sombathyová, Mgr. Peter Jancsy, PhDr. Danniell Harvan, Ing. Lubomír Lužina, Ing. Petra Páchniková

Výstup: Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici vo svojej expozícii Banské múzeum v prírode v roku 2017 realizovalo projekt „Inovácia BMP“, ktorý bol podporený sumou 92.138,98 EUR € z Environmentálneho fondu. Projekt riešil rekonštrukciu osvetlenia podzemných priestorov s prihliadnutím na riešenie vhodnej svetelnosti osvetlenia podzemných priestorov. Nahradené boli prakticky všetky osvetľovacie telesá za moderné LED svietidlá. Ďalej bol zrekonštruovaný unikátny prečerpávací systém pracujúci na princípe „spojených nádob“. Bolo inštalovaných 40 ks nových nosných konštrukcií pre inovované kresby a fotografie, čím táto forma prezentácie unikátnych bansko-technických a historických súvislostí bola povýšená na vyššiu úroveň z hľadiska najmodernejšej konštrukcie nosičov, grafickej podoby ako i samotného podsvietenia tiež na báze LED technológie. Riešením oddychovej zóny s interaktívnymi prvkami pre detských návštevníkov projekt približuje niektoré prvky, ako ťažná veža, banská štôlna, banský vozík a koľajnicami aj pre tých najmenších návštevníkov. Pre skvalitnenie a zatriktívnenie niektorých častí expozície banského múzea v prírode boli tieto obohatené o edukačný film a zvukovými efektami, ktoré približujú napr. unikátny vodohospodársky systém umelých nádrží (tajchov) a jeho využitie napr. pre pohon vodostípcového ťažného stroja.

Názov úlohy: Starý zámok a Banská Štiavnica vo výtvarnom umení (posterová výstava)

Riešitelia: Mgr. Zuzana Denková, PhD., PhDr. Daniel Harvan, Mgr. Chrústová

Miesto: Starý zámok - Himmelreich

Výstup: Posterová výstava ilustrácií zachytávajúcich stavebné premeny mesta a zámku. Výstava zvyšuje atraktivitu prehliadky veže Himmelreich, jej najvrchnejšieho poschodia, ktoré zatiaľ plnilo iba funkciu vyhliadky. Výstava predstavuje ilustrácie vo fonde UH (veduty, maľby), NH (fotografie, pohľadnice) a vo fotoarchíve SBM. Plánuje sa doplnenie modelom mesta a Nového zámku z fondu NH.

Názov úlohy: Ateliér živej krajiny

Riešiteľ : Ing. arch. Iveta Chovanová

Výstup: Interaktívny sprievodný program k stálej expozícii v GJK – venovanej Jozefovi Kollárovi. Zámerom projektu bolo sprostredkovať prostredníctvom projektu návštevníkom živú osobnú skúsenosť s tvorbou maliara Jozefa Kollára. Bohatá faktografická databáza o živote a tvorbe autora mala byť verejnosti prístupná a prezentovaná interaktívnou digitálnou formou. Cieľovou skupinou edukačno – tvorivých aktivít by boli deti, žiaci a študenti - najmladšia generácia návštevníkov galérie. Realizácia projektu by zvýšila atraktivitu stálej expozície a propagovala tvorbu výnimočného autora, ktorý svojou tvorbou prekročil regionálne hranice. Múzeum nezískalo finančnú podporu a projekt sa do finálnej podoby nerealizoval.

6.3.8 Environmentálna výchova v podmienkach SBM

Environmentálna výchova je o životnom prostredí a človeku v ňom, o vzájomnom ovplyvňovaní sa, vytváraní hodnôt a vzťahov. Jej cieľom je vychovať človeka schopného konať v prospech životného prostredia, v prospech budúcich generácií a zároveň aj seba. Múzeum ako verejná inštitúcia, ktorá uchováva, ochraňuje a prezentuje historické dedičstvo predchádzajúcich generácií, môže v tomto procese zohrať významnú úlohu. Cielene environmentálnu výchovu realizuje Slovenské banské múzeum prostredníctvom tematických aktivít (Deň vody, Deň Zeme) a od r. 1998 prostredníctvom projektu Škola v múzeu, z ktorého aktivít sa na jednotlivých oddeleniach Slovenského banského múzea vyšpecifikovali nasledovné programy:

Názov programu: Hráme sa na remeselníkov

Autor: Mgr. Anna Ďuricová

Miesto konania: Kammerhof

Výstup: tvorivé dielne pre materské, základné, stredné, vysoké školy, špeciálne školy, odbornú aj laickú verejnosť. Cieľom je uchovávať hmotné a duchovné dedičstvo a prezentovať ho netradičnou formou predovšetkým mladej generácii. Jednotlivé aktivity formou tvorivých dielní rozvíjajú vedomosti, podporujú estetické cítenie, manuálnu zručnosť, tvorivosť a inšpirujú k efektívnemu využívaniu prírodného a odpadového materiálu.

Témy: Podmaľba na skle, Pletenie šnúrok, Handrové hračky – bábiky, loptičky, Zápästkové techniky - púzdra, kapsičky, pečenie chleba z vlastnoručne namletej múky na kamennom žarnove, Pletenie zo slamy, páľky močiarnej, kukuričného šúpolia - bábiky, ozdoby, Pečenie medovníkov z drevených foriem, Pečenie vianočných oblátok v železných kliešťach nad ohniskom, Maľované salaše - tvorba tradičných maľovaných salašov s výjavmi z pastierskeho života, ktoré tvoria popredie drevených betlehemov, Tkanie na rámoch, doštičkách, krosnách, Liatie voskových sviečok, Plstenie ovčej vlny, Pečenie obradového pečiva, Zdobenie kraslíc - slamou, sitinou, voskom, Pletenie veľkonočných korbáčov, Výroba papiera zo starých novín, slamy, rastlín, zhotovovanie pozdravov, Ozdoby z krepového papiera, Práca s drevom - figúrky zvierat, postavičky, bábiky, Pletenie košíkov, Drotárske techniky, Batikovanie, Smaltovanie, Maľba, batika na hodváb

Program je navštevovaný počas školského roka najmä organizovanými školskými skupinami prevažne z banskoštiavnického regiónu, v čase koncoročných školských výletov sú to školské zájazdy z celého Slovenska, ale aj z celého sveta prostredníctvom rôznych výmenných pobytov.

Návštevnosť v roku 2017 bola 4091 návštevníkov.

Názov programu: Prázdninové tvorivé dielne

Autor: Mgr. Anna Ďuricová

Riešiteľ: Mgr. Anna Ďuricová, Mgr. Katarína Chrústová, Renáta Brnáková

Miesto konania: Kammerhof

Pravidelných návštevníkov a priaznivcov si udržuje aj Letná škola v múzeu = Prázdninové tvorivé dielne. V termínoch 20.-22. júl, 25.-29. júl, 8.-12. august, 15.-19. august 2017 – prázdninujúce deti s rodičmi i starými rodičmi si mohli vyskúšať tradičné remeslá pod vedením externých majstrov – drôtovanie, paličkovanie, háčkovanie a kaligrafiu.

Návštevnosť: 1440 návštevníkov.

Názov programu: Čo nám tu zanechalo baníctvo

Miesto konania: Kammerhof, expozícia Baníctvo na Slovensku

Riešiteľ: Mgr. Gabriela Marková, Ing. Eva Hurtišová, PhD., Ing. Lubomír Lužina

Autor: Mgr. Gabriela Marková, Ing. Magdalena Sombathyová

Výstup: Tematické interaktívne prehliadky expozície Baníctvo na Slovensku

Témy: Meranie kompasom, alebo ako dakedy starí baníci merali, Ryžovanie zlata, Háďaj čo to je..., Rozprávka o baníkovi Jožkovi, Sprevádzajú nás obrázky, Pexeso, Putovanie baníka za hviezdou, Puzzle. Zábavná, hravá, súťažná forma sprevádzania v expozícii Baníctvo na Slovensku. Deti dostávajú do rúk vybrané zbierkové predmety, rekvizity, aktívne sa zoznamujú s problematikou baníctva a histórie regiónu, doplnené pracovnými listami. Zamerané pre deti materských škôl, žiakov základných, stredných, odborných, umeleckých škôl, študentov, verejnosť, rodiny s deťmi.

Návštevnosť: 2 954 návštevníkov

Prehliadky v expozícii sú spojené s ďalšou obľúbenou aktivitou - Ryžovaním zlata v nádvorí Kammerhofu.

Návštevnosť : 1 203 detí a dospelých.

Názov programu: Geobádateľňa

Autor: Mgr. Peter Jancsy, Mgr. Rastislav Lasák, Daphne.sk

Riešiteľ: Mgr. Peter Jancsy, Blanka Skaviniaková, Ing. Eva Hurtišová, PhD.

Miesto konania: Bergericht, expozícia

Výstup: Geobádateľňa, novovytvorený priestor v rámci expozície, je určený na laboratórne, ale aj zábavné pokusy pre malých i veľkých bádateľov. Interaktívne múzeum ako súčasť Mineralogickej expozície prezentuje interaktívne prvky (3D pexeso, Mendelejevova tabuľka prvkov trochu inak, skrinka plná záhadných žiariacich kameňov, ukážka jedovatých kameňov, 3D kocky reliéfu,...) a mnoho iných jedinečných aktivít. Novými prvkami obohatená expozícia tak názorne dopĺňa osnovy žiakov základných a stredných škôl v predmetoch prírodoveda, prírodopis, geografia, chémia alebo fyzika. V roku 2017 sa realizovali aktivity:

Interaktívne múzeum (v expozícii)

Aktivity v geobádateľni: „Papierový šuter“, Čačky mačky pre detičky a možno aj pre mamičky, „Zazoomované“ na minerály (zoči voči minerálom, Vlastné „drahokamy“ z bádateľne, Kamenné ceruzky, Máš takú odvahu, dať kameň na váhu? Rýpeš dobre, rýpeš rád? Tak si prid' zarýpať - sledovanie výbrusov (v prechádzajúcom svetle) a nábrusov (v odrazenom svetle) pod mikroskopom, pozorovanie minerálov šlichov pod binokulárom a ich separovanie, pozorovanie minerálov pod UV lampou, zostavovanie modelov kryštálov, zisťovanie farby vrypu a tvrdosti minerálov, brúsenie polodrahokamov a hornín (chalcedón, jaspis, mramor), výroba náramkov z minerálov, výroba figúrok z mastenca.

Návštevnosť: 966 osôb

Názov programu: Štiavničky – hlinené fajky z Banskej Štiavnice

Autorka: Mgr. Ivana Čengerová

Odborná spolupráca: Ivan Chladný

Miesto konania: Starý zámok

Výstup: Vzdelávací program určený pre študentov prvého a druhého stupňa základných škôl, študentov stredných škôl a širokú verejnosť. Prezentuje expozíciu Fajkárska dielňa na Starom zámku a tému fajkárstva. Súčasťou programu je prehliadka expozície a oboznámenie sa s technológiou výroby fajky štiavničky spojené s možnosťou vyrobiť si vlastnú fajku. Program sa prezentoval na viacerých podujatiach napr. Zacharova Štiavnica, Festival remesla a kumštu, Rozlúčky so starým rokom.

Návštevnosť: 50 detí

Názov programu: Živá galéria

Autorka: Ing.arch.Iveta Chovanová

Miesto konania: Galéria J.Kollára

Aktivity:

Divadelné predstavení súboru gaparego „Mučeník“

V priestoroch Galérie Jozefa Kollára 3.3.2017 bola uvedená hra renomovaného súčasného nemeckého dramatika Mariusa von Mayenburga, ktorú naštudoval divadelný súbor Gaparego. Súbor patrí v súčasnosti k najvýraznejším neprofesionálnym divadelným zoskupeniam na našej scéne. Orientuje na progresívny výber titulov a nekonvenčné režijné stvárnenie. Ostatné inscenácie súboru získali mnoho ocenení na domácich i zahraničných festivaloch a prehliadkach.

Návštevnosť: 48 osôb

Kollárova Štiavnica

GJK v spolupráci so Základnou školou Jozefa Kollára pripravila v roku 2017 už 13. ročník výtvarnej súťaže pre žiakov regionálnych základných škôl „Kollárova Štiavnica“. Cieľom súťaže bolo neformálne priblížiť deťom tvorbu štiavnického rodáka maliara Jozefa Kollára. Účastníci priamo v galerijných priestoroch v stálej expozícii autora realizujú vlastné interpretácie vystavených diel. Témou ročníka

boli zátišia. Akcie sa zúčastnili štyri školy – ZŠ Jozefa Kollára Banská Štiavnica, ZŠ Jozefa Horáka Banská Štiavnica, ZŠ Banská Belá, ZŠ Svätý Anton. Mladí autori v tvorivej atmosfére vytvorili nádherné práce a porota mala ťažkú úlohu vybrať víťazov. Práce boli vystavené najprv priamo v expozícii Jozefa Kollára, potom vo vestibule Základnej školy Jozefa Kollára v Banskej Štiavnici.

Návštevnosť: 42 osôb

Noc múzeí a galérií

Galéria si pri príležitosti tohto projektu pripravila 3 „K“ menu.

Vernisážou výstavy „Kabinet ilustrácie II.“, prezentáciu monografie Ing.arch Kataríny Voškovej „Kostol Večerný program - koncert indie folkovej kapely GENIUS LOCCI

Návštevnosť: 67 osôb

Festival „Umenie na Trojici“

SBM – Galéria Jozefa Kollára spolupracuje pri príprave a realizácii mestského podujatia „Umenie na Trojici“. Akcia sa uskutočnila 24.6.2017 a galéria sa pripojila svojim programom. V galérii prebiehali rodinné tvorivé dielne, súčasťou podujatia bola aj vernisáž výstavy Laca Terena.

Návštevnosť: 98 osôb

Tvorivé dielne „Zátišie!“

Tvorivé dielne boli súčasťou sprievodného programu k autorskej výstave Ivana Slovenčáka „Plán B“. Dielne navštívili žiaci 2. stupňa základných škôl a stredoškôlaci. Po komentovanej prehliadke výstavy a prezentácii k téme „Zátišie“ si žiaci vyskúšali zostavenie tvorbu štúdie zátišia technikou pastelů.

Štyri marcové tvorivé dielne navštívilo 68 osôb

Tvorivé dielne: „Ateliér Majstra Kollára“

Obľúbené dielničky, v ktorých sa tí najmladší – školkári a deti z 1. stupňa základných škôl zoznamujú s tvorbou Jozefa Kollára. Po prezentácii o živote a diele štiavnického rodáka a komentovanej prehliadke, deti vytvárajú vlastné verzie podľa námetov diel vystavených v galérii.

Podujatie sa uskutočnilo v dňoch: 7.2 a 6.11, 9.11.2017

Návštevnosť: 46 detí

Tvorivé dielne „Kabinet ilustrácie“

Galéria Jozefa Kollára k výstavnému cyklu „Kabinet ilustrácie“ pripravila tvorivé dielne pre deti materských škôl a žiakov 1. stupňa základných škôl. Deti po komentovanej prehliadke a prezentácii k výstavnému výberu, tvorili vlastné tematické zadania.

Podujatie sa uskutočnilo v dňoch: 4.6, 8.6, 21.6, 23.6, 13.7, 15.11, 16.11, 22.11, 23.11 a 28.11.2017

Návštevnosť: 316 detí

Itinerár Márie Terézie

300. výročie narodenia cisárovnej Márie Terézie v galérii pripomenula výstava „Dobré časy“. Žiaci základných škôl 1. stupňa absolvovali komentovanú prehliadku výstavy a vyplnili pracovný list „Dobré časy“, v ktorom si zábavnou formou prehľadli vedomosti o umení baroka a o osobnostiach z tereziánskej doby.

Podujatie sa uskutočnilo v dňoch: 8.12. a 13.12.2017

Návštevnosť: 76

Názov aktivity: Ako môžem pomôcť ja?

Lenka Gábrišová

Lenka Gábrišová, Mgr. Emília Švecová

Autor : Mgr.

Autor pracovného listu: Mgr.

Riešiteľ: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová,

Miesto konania: Uhoľné baníctvo na Slovensku, Handlová

Program environmentálnej výchovy zameraný na tému recyklácie a triedenia odpadov, pre školákov druhého stupňa základných škôl a stredoškolákov, doplnený prácou s pracovnými listami a spojený s tvorivými aktivitami – výrobou ručného, alebo mramorového papiera. Návštevnosť: 43 detí

Názov aktivity: Veľká noc

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová

Miesto konania: Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová

Termín: 10.- 14. 4. 2017

Výstup: Zaujímavé rozprávanie s obrazovým materiálom o zvykoch, symboloch a tradíciach Veľkej noci, zdobenie kraslíc a pletenie korbáčov.

Návštevnosť: 32 osôb

Názov aktivity: Prázdninové štvrty v Slovenskom banskom múzeu

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová, Eva Bacigálová

Miesto konania: Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová, Handlovský Turisticko- náučný banský chodník

Termín: každý štvrtok počas letných prázdnin

Výstup: Po prehliadke si návštevníci vyplnili pracovný zošit, ktorý bol každý týždeň zameraný na inú banícku tematiku. Súčasťou ponuky bola aj prechádzka po Handlovskom Turisticko- náučnom banskom chodníku v sprievode člena Handlovského baníckeho spolku. Návštevnosť: 13 osôb

6.3.9 Podujatia ku Svetovému dňu vody, Dňu Zeme, Medzinárodnému dňu múzeí a Svetovému dňu životného prostredia

Názov aktivity: Svetový deň vody

Miesto konania: Kammerhof, expozícia Baníctvo na Slovensku

Autor: Ing. Lubomír Lužina

Termín: 22.3.2017

Výstup: V expozícii Baníctvo na Slovensku sa pri príležitosti Svetového dňa vody uskutočnili špecializované tematické prehliadky a PPP prezentácia. Voda bola prezentovaná najprv ako pohonná energia banských strojov a zariadení, vysvetlená bola problematika budovania systému vodných nádrží. Ďalšou témou bola spodná vodá, jej čerpanie a nakoniec deti dostali informácie o vode, ako médiu pri gravitačnej úprave a flotácii rúd.

Návštevnosť: 52 detí a pedagógov

Výstava: MY SA NEVIEME SŤAŽOVAŤ NAHLAS: „Ego versus eko“

XIX. ročník medzinárodnej súťažnej prehliadky detskej a študentskej tvorivosti s environmentálnou tematikou

Organizátor: Slovenské banské múzeum, Galéria Jozefa Kollára

Spoluorganizátori: BBSK-POS Žiar nad Hronom, pracovisko Banská Štiavnica, SAŽP, Odbor marketingu a propagácie Banská Bystrica, Mesto Banská Štiavnica, o.z. Dapfhe

Kurátor výstavy: Ing. arch. Iveta Chovanová

Miesto konania: SBM – Galéria Jozefa Kollára

Doba trvania: 12.4. – 18.6.2017

Téma 19. ročníka medzinárodnej súťaže „Ego versus eko“ ponúkla autorom široký priestor na výtvarné úvahy o vzťahu človeka a prírody. Do uzávierky súťaže prišlo až 874 prác zo 136 škôl z celého Slovenska, ale aj z Maďarska, Slovinska a Rumunska. Zapojili sa aj malé deti už od dvoch rokov, cez žiakov, študentov až po dospelých. Tradične vysokú úroveň mali kolekcie prác zo základných umeleckých škôl. Porota mala ťažkú úlohu - napokon udelila až 62 ocenení v šiestich

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEHO BANSKEHO MUZEA BANSKA ŠTIAVNICA ZA ROK 2017

kategóriách. Výstava prezentuje výber najzaujímavejších prác a výtvarných kolekcií. Špeciálne ceny udelilo aj kníhkupectvo ANTIVARIATIK a spoločnosť OBNOVA.
Návštevnosť: 932 osôb.

Názov aktivity: Svetový deň lesov „Cesta dreva“

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová, Eva Bacigálová

Miesto konania: Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová

Termín: od 20. do 24. 3 2017

Výstup: powerpointová a interaktívna prezentácia, zábavný kvíz a výroba recyklovaného ručného papiera s použitím byliniek a prírodných farbív, ako napríklad káva a škorica. Návštevnosť: 43 osôb

Názov aktivity: Deň Zeme- Svetový deň životného prostredia 2017

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová, Eva Bacigálová

Miesto konania: Námestie baníkov Handlová

Termín: 21. 4. 2017 (z dôvodu nepriaznivého počasia presun na 28. 4. 2017)

Výstup: aktivity zamerané na environmentálnu výchovu, ochranu životného prostredia, výrobky z recyklovateľných materiálov. Návštevnosť: 210 detí

Názov: Noc múzeí a galérií- Hra o (ci)tróny + program 3 „K“ menu v Galérii J. Kollára

Organizátor: Slovenské banské múzeum

Autor: Ing. Magdalena Sombathyová, Ing. Petra Páchniková, Mgr. Katarína Chrústová, Ing. arch. Iveta Chovanová, Mgr. Peter Jancy

Miesto konania: Baníctvo na Slovensku- Kammerhof, Mineralogická expozícia- Berggericht, Galéria Jozefa Kollára

Termín: 20. 5. 2017

Výstup: Interaktívna prehliadka expozícií Slovenského banského múzea: Baníctvo na Slovensku- Kammerhof a Mineralogickej expozície- Berggericht prostredníctvom rodinnej hry Hra o (ci)tróny, ktorá tematicky nadväzovala na Rok Márie Terézie v SBM. Galéria Jozefa Kollára ponúkla program pod názvom 3 „K“ menu- vernisáž výstavy „Kabinet ilustrácie II.“, prezentácia „Kostol v srdci mesta“- predstavila výsledky aktuálnych výskumov autorského tímu, ktoré prinášajú nové fakty a kontexty vývoja neskorogotického kostola sv. Kataríny v Banskej Štiavnici, koncert folkovej kapely **GENIUS LOCCI**.

Návštevnosť: 67 osôb navštívilo Galériu Jozefa Kollára, hru si užilo 126 návštevníkov

Názov aktivity: Medzinárodný deň múzeí a galérií

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová, Eva Bacigálová

Miesto konania: Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová

Termín: 20.5.2017

Výstup: pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí a galérií bola v spolupráci s Jankom Procnerom pripravená prezentácia jeho diel pod názvom- DREVOREZBY JANKA PROCNERA. Výstavu drevorezieb s baníckou tematikou, dopĺňala hudobná časť - piesne z hudobného albumu Prečo ste ma mamka za baníka dali. Múzeum bolo pre návštevníkov otvorené až do 19.00 hod. Návštevnosť: 89 osôb

Názov aktivity: Dni Európskeho kultúrneho dedičstva 2017

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová, Eva Bacigálová

Termín: 2. 9. a 14. 9. 2017

Miesto konania: Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová

Výstup: 2. 9. 2017- Slávnostné otvorenie vonkajšej expozície v spolupráci s Handlovským baníckym spolkom, mestom Handlová a HBP, a.s.

14. 9. 2017- Na oddychovej zóne deti súťažili v skladaní baníckych slov, alebo hľadali ukrytý poklad medzi banskými strojmi. K dispozícii bola aj fotostena baníkov.

Návštevnosť: 2.9. -150 osôb, 14.9. -24 osôb

Názov programu: 12 patrónov, ochrancovia vedy, techniky a remesiel

Autorky: Monika Jahodová, Dana Rosová, Viera Tillová, Monika Žufová, Ing. Magdalena Sombathyová, Katarína Chrústová

Miesto konania: výstavné priestory budovy Berggericht

Výstup: Tematické interaktívne prehliadky výstavy 12 patrónov, ochrancovia vedy, techniky a remesiel. K problematike prezentovanej na výstave boli pripravené hravé interaktívne programy prehliadok výstavy. Programy boli prispôsobené pre vekovú kategóriu detí-1.stupeň ZŠ. Pre deti boli pripravené pracovné zošity. Aktivity sa uskutočnili v Týždni vedy a techniky.

Návštevnosť: 21 detí

Názov aktivity: Štyri elementy pri príležitosti Týždňa vedy a techniky

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová, Eva Bacigálová

Termín: 6. – 10. 11. 2017

Miesto konania: Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová

Výstup: prednáška a diskusia s obrazovým materiálom na tému Štyri elementy. **Návštevnosť:** 28 detí

6.3.10 Prezentácia a popularizácia Slovenského banského múzea formou tradičných podujatí

Názov: Festival kumštu remesla a zábavy

Organizátor: Slovenské banské múzeum, OZ Iniciatíva za živé mesto, BBSK, mesto Banská Štiavnica

Miesto konania: Kammerhof

Termín: 26.-27. máj 2017

Výstup: Jubilejný 20. ročník Festivalu kumštu remesla a zábavy sa konal v nádvoří objektu Starý zámok, hlavnou témou bola oslava narodenín festivalu. Neoddeliteľnou súčasťou festivalu aj v roku 2017 boli výrobcovia a predajcovia remeselných výrobkov, ale aj bohatý kultúrny program a tvorivé dielne.

Návštevnosť: 2961 návštevníkov

Názov: Haraburdy alebo bazár (ne)potrebných vecí

Organizátor: Slovenské banské múzeum

Miesto konania: Kammerhof, Dielnička

Termín: 22.-26. august, 29. august-1. september, 7.-9. september

Výstup: Už 13. ročník environmentálneho bazáru (ne)potrebných vecí – „Haraburdy“ si udržuje početnú návštevnosť i záujem zberateľov „starých“ vecí i bežných návštevníkov. Múzeum tu každému poskytuje priestor na ponuku svojich už nepotrebných vecí a zachrániť ich pred vyhodením. Tiež sa rozširuje počet predávajúcich zo širšieho okolia – Žiar nad Hronom, Zvolen Slovenská Ľupča, Brezno, Pukanec. Aj v roku 2017 sa prostredníctvom podujatia podarilo obohatiť zbierkový fond SBM.

Názov: „Štyavnycký vianočný jarmok“

Organizátor: Slovenské banské múzeum

Miesto konania: Kammerhof

Termín: 8.- 9. 12. 2017

Výstup: 14. ročník „Štyavnyckého vianočného jarmoku“ sa konal v nádvoří Kammerhofu. V programe vystúpili koledníci, deti z materských a základných škôl s vianočným programom, postavy predvianočného zvykoslovie – Mikuláš s čertom, spevokol ZUŠ, a bohatý program obohatili aj folkloristi z Pukanca, či divadlá ŽIHADLO a Bábkové divadlo spod Spišského hradu. V predajnej ponuke bol tradičný vianočný a remeselný tovar od remeselných majstrov i miestnych chránených dielní. Návštevníci si mohli pochutnať na tradičných vianočných jedlách i nápojoch, vlastnoručne si upiecť oplátky. Jarmok navštívilo približne 1300 návštevníkov.

6.3.11 Participácia na podujatiach v regióne

Názov: Festival peknej hudby

Organizátor: Pekná hudba, Eugen Prochác

Spoluorganizátor: Slovenské banské múzeum

Miesto konania: Starý zámok- Rytierska sála

Termín: 29.7.2017

Výstup: V roku 2017 sa uskutočnil už 18. ročník podujatia Festival peknej hudby, ktorého program sa realizoval aj v priestore Starého zámku v Rytierskej sále, kde sa uskutočnil koncert skupiny CELLOMANIA.

Názov: Cap á l'Est

Organizátor: Cap á l'Est

Spoluorganizátor: Slovenské banské múzeum

Miesto konania: Starý zámok, Kammerhof- nádvorie, Galéria Jozefa Kollára

Termín: 16.-19. 8. 2017

Výstup: V Starom zámku sa v rámci festivalu uskutočnili tri podujatia, *Sedem údolí- inscenované čítanie s hudbou*, Smútok a samota- inscenované čítanie z diela Ivana Kraska a Paula Verlaina a *divadelné predstavenie – divadlo Romathan*. V nádvorí Kammerhofu sa uskutočnila diskusia pod názvom Sto rokov spolu (?).

Názov: Letný filmový seminár 4. živly - MLADOST'

Organizátor: 4. živly

Spoluorganizátor: Slovenské banské múzeum

Miesto konania: Starý zámok- nádvorie

Termín: 11. 8. 2017

Výstup: V Starom zámku sa v rámci festivalu uskutočnilo premietanie nemého filmu so živým hudobným sprievodom.

Názov: Festival Ampliόν

Organizátor: KREMICKÉ DIVADLO V PODZEMÍ, n.o.

Spoluorganizátor: Slovenské banské múzeum

Miesto konania: Starý zámok

Termín: 30.9.2017

Výstup: V Starom zámku sa v rámci festivalu uskutočnili 2 predstavenia v prevedení Mattatoio Sospeso, Toulouse (FR/IT) pod názvom MILOVNÍCI NEBA – vertical dance, vzdušná akrobacia dvoch zaľúbencov na hradbách.

6.3.12 Iné kultúrno-spoločenské podujatia v SBM

Názov aktivity: Špeciálny vianočný trojtýždeň

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová, Eva Bacigálová

Miesto konania: Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová

Termín: 4.- 22. 12. 2017

Počet účastníkov: 102 návštevníkov

Výstup: v priestoroch ekodielničky bol každý deň iný program. V ponuke bola výroba bylinkových sviečok, vianočných pohľadníc, či pozdravov, výroba domáceho mydla, škoricových ozdôb, či pečenie voňavých, vianočných medovníčkov.

Názov aktivity: Prázdninové utorky v Slovenskom banskom múzeu

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEHO BANSKÉHO MÚZEA BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2017

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová, Eva Bacigálová

Miesto konania: Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku

Termín: každý utorok počas letných prázdnin

Výstup: Každý prázdninový utorok sme pre návštevníkov pripravili zaujímavú prehliadku aj so zábavným kvízom. V priestoroch ekodielničky si mohli vyrobiť pohľadnice rôznymi technikami (napríklad pomocou quillingu, stužiek, alebo 3D pohľadnice). Fantázii sa medze nekládli. Tieto krásne pohľadnice sme za návštevníkov poslali poštou.

Počet účastníkov: 13 návštevníkov

Názov aktivity: Filmový klub každý prázdninový piatok v Slovenskom banskom múzeu

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová, Eva Bacigálová

Miesto konania: Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku

Termín: každý piatok počas letných prázdnin

Počet účastníkov: 29 návštevníkov

Výstup: Počas letných prázdnin sme každý prázdninový piatok premietali prvú štiavnickú rozprávku Ako baník k zlatu prišiel.

Názov aktivity: Prázdninové tvorivé dielne

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová

Miesto konania: Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku

Termín: každý piatok počas letných prázdnin

Počet účastníkov: 56 návštevníkov

Výstup: Návštevníci si mohli vybrať z ponuky tkanie na krosienkach, mohli si vyrábať náramky z eko kože, alebo z bavlnených nití, ktoré pletli pomocou dreveného hrebeňa, alebo kolotoča, alebo si mohli vyskúšať pletenie košíkov z pedigu, či vlastnoručne si vyrobiť šperky z ovčej vlny.

Názov aktivity: Workshop v Senior centre v Handlovej

„Vítanie jari“ „Čarovné Vianoce“

Autor: Mgr. Michaela Smoreková Wagnerová

Miesto konania: Senior centrum Handlová

Termín: 29. 3., 12. 12. 2017

Počet účastníkov: 8 klientov Senior centra

Výstup: Tvorivé dielne- vyrábanie tematických dekorácií v spolupráci s klientmi Senior centra. Propagácia tvorivých dielní a Slovenského banského múzea.

Názov: Hravý Starý zámok

Autori: Mgr. Ivana Čengerová, Patrik Lambert

Miesto konania: Starý zámok

Termín: 25.2.2017

Výstup: V roku 2017 sa na Starom zámku uskutočnilo podujatie Hravý Starý zámok, zamerané na rodiny s deťmi, resp. detského návštevníka. Rodinná hra bola založená na hľadaní indícií. Návštevníci dostali hrací plán s mapou a inštrukciami a hrou prechádzali na stanovištiach tzv. malého okruhu samostatne a vo vnútorných expozíciach v doprovide zamestnancov oddelenia histórie. Po získaní všetkých indícií a úspešnom vyplnení tajničky sa dozvedeli riešenie všetkých úloh. Zimná akcia sa uskutočnila s veľmi dobrou odozvou. Návštevnosť: 323 osôb.

Názov: Starý zámok deťom – Rozlúčka so školským rokom

Autor: Patrik Lambert

Miesto konania: Starý zámok

Termín: 28.6.2017

Výstup: v roku 2017 sa uskutočnil v priestoroch Starého zámku v poradí už deviaty ročník akcie Rozlúčka so školským rokom. Návštevníci podujatia si mohli vybrať z bohatého programu

pripraveného pracovními Slovenského banského múzea. Potrápiť si hlavu pri slovnej hre, prsty pri drevených stavebniciach a hlavolamoch, vžiť sa do úlohy fajkárskeho majstra a z hlíny zhotoviť vlastnú fajku – štiavničku. V rámci kultúrneho programu vystúpilo banskobystričné Divadlo TAMARIKI s predstavením *Príbeh víly a škriatka*. Návštevnosť: 127 osôb.

Názov: Večerná „škola“ na Starom zámku

Autori: Mgr. Ivana Čengerová, Patrik Lambert, Bc. Jana Šoučíková

Miesto konania: Starý zámok

Termín: 14.7. 2017 a 5.8.2017

Výstup: netradičná prehliadka areálu a expozícií Starého zámku spojená s riešením úloh, ktoré súvisia s históriou. Zapojiť sa mohli deti aj dospelí. Podujatie sa konalo vo večerných hodinách, vzhľadom k tomu že trvalo spolu len 8 hodín, zaznamenalo dobrú návštevnosť: 204 osôb.

Názov: Dušičky z Nového zámku

Autor: PhDr. Daniel Harvan

Miesto konania: Nový zámok

Termín: 28.10.2017

Výstup: nočná novembrová panoramatická prehliadka Banskej Štiavnice. Akcia okrem jedinečného nočného výhľadu bola doplnená aj o obrazový výber náhrobníkov osobností žijúcich a pôsobiacich v Banskej Štiavnici. Predstavovaním vybraných osobností z dejín Banskej Štiavnice a výchovou k záujmu o hroby významných osôb podujatie dotvorilo svoj charakter a vzdelávací rozmer. Stretlo sa s pozitívnym ohlasom.

Návštevnosť: 122 osôb.

Názov: Stretnutie generácií

Autor: Patrik Lambert

Miesto konania: Rytierska sála Starého zámku

Termín: 22. 11. 2017

Výstup: v novembri 2017 sa v atraktívnom prostredí Rytierskej sály na Starom zámku, uskutočnil deviaty ročník akcie Stretnutie generácií. Tradičné stretnutie juniorov a seniorov prinieslo okrem vzdelávacej časti pozostávajúcej z návštevy aktuálnej výstavy v Galérii Jozefa Kollára, aj posedenie pri kultúrnom programe. V Rytierskej sále sa prítomní hostia zabavili počas bohatého kultúrneho programu. Zabezpečili ho deti z Materskej školy na ulici 1. mája (členovia súboru Permoník), študenti Základnej školy Jozefa Horáka, študenti Gymnázia A. Kmeťa, členovia Živeny a Klubov seniorov z Banskej Štiavnice a zo Štefultova. Záver akcie patrilo už tradičnému žrebovaniu tomboly. Návštevnosť: 73 osôb (platiacich).

6.3.13 Účasť na seminároch a konferenciách

Baníctvo v zbierkach múzeí, medzinárodná konferencia z cyklu konferencií Etnológ a múzeum, XXI. ročník, 19.-21.9. 2017, Rožňava. Organizátor: Zväz múzeí na Slovensku, Banícke múzeum v Rožňave, Etnologická komisia Zväzu múzeí na Slovensku v spolupráci s Mestom Rožňava

Múzeá vedy a techniky, medzinárodná konferencia, 20.-22.9.2017 v Košiciach, Prešove, Medzeve. Organizátor: Slovenské technické múzeum Košice, Zväz múzeí na Slovensku

Argenti fodina, medzinárodná konferencia, 6.– 8. septembra 2017, Banská Štiavnica. Organizátor: SBM, Slovenská asociácia ložiskových geológov.

Remeslo a kniha, medzinárodná konferencia, 10-12.5. Martin, Organizátor: Slovenská národná knižnica v Martine.

Technical heritage and Cultural Identity, medzinárodná konferencia ICOM-CIMUSET, 5-8.12.2017, Rabat, Maroko

6.3.14 Účasť na festivaloch

Festival múzeí, Liptovský Mikuláš, 26. – 27. júna 2017

6.4 EDIČNÁ A PROPAGAČNÁ ČINNOSŤ

6.4.1 Edičná činnosť

Názov: Zborník Slovenského banského múzea, roč. 25

Zostavovateľ: PhDr. Jozef Labuda, CSc., Mgr. Adriana Matejková, PhD.

Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici vydáva Zborník Slovenského banského múzea. V priebehu roka 2016 prebehli základné prípravné a edičné práce k vydaniu zborníka. V zborníku boli publikované príspevky odborných pracovníkov múzea a ďalších celoslovenských inštitúcií, zamerané na dejiny baníctva na Slovensku a regionálnych dejín Banskej Štiavnice a okolia. Časť príspevkov informuje o výstavnej činnosti, odborných vedeckých seminároch a konferenciách, a kultúrno-spoločenských podujatiach SBM. Zborník bol vydaný v roku 2017.

Názov: Almanach SBM, roč.8

Zostavovateľ: PhDr. Jozef Labuda, CSc., Mgr. Adriana Matejková, PhD.

V Almanachu sú publikované príspevky informujúce o aktivitách jednotlivých oddelení SBM v Banskej Štiavnici a Handlovej, autori píšú o výstavnej, zbierkotvornej, dokumentačnej, archivačnej, konzervačnej, vedeckovýskumnej činnosti, o organizovaných vedeckých seminároch, konferenciách, edičnej činnosti SBM, činnosti odboru marketingu a environmentálnej výchovy a tiež projektovej činnosti SBM za roky 2015 a 2016.

6.4.2 Propagácia múzea

Propagáciu múzea smerom k návštevníkovi sa realizovala predovšetkým aktivitami:

- prezentácia zbierkového fondu v stálych expozíciách a prostredníctvom aktuálnych výstav,
- organizácia podujatí s medzinárodnou účasťou (Argentifodina)
- spolupráca s odbornými organizáciami, spolkami, združeniami,
- publikovanie odborných článkov, prednášková činnosť, prezentácie, odborná spolupráca,
- propagácia podujatí a činnosti múzea v médiách,
- prezentácia na celoslovenských aj zahraničných veľtrhoch cestovného ruchu,
- vydávanie Kalendária, informačných materiálov k expozíciám a aktuálnym výstavám,
- redesign manualu múzea v propagačných materiáloch,
- prevádzka vlastnej webovej stránky a konta na sociálnej sieti, distribúcia propagačných materiálov, direct mailing,
- prezentácia aktivít v meste, regióne, spolupráca s regionálnymi organizáciami, združeniami, poskytovateľmi služieb, školami, organizovanie kultúrnych podujatí, participácia na podujatiach v rámci mesta a regiónu, realizácia aj participácia na projektoch, ktoré prispejú k obnove kultúrnych pamiatok, zachovávaní kultúrneho dedičstva, vzdelávaniu, ...

7 NÁVŠTEVNOSŤ A MARKETING

7.1 VYHODNOTENIE NÁVŠTEVNOSTI ZA ROK 2017

Návštevnosť expozícií je jedným z rozhodujúcich zdrojov vlastných príjmov Slovenského banského múzea, preto jej sledovaniu a operatívne prijímaniu potrebných rozhodnutí venuje vedenie múzea mimoriadne veľkú pozornosť.

Rok 2017	KAMM	GJK	MIN	SZ	NZ	BMP	GLANZ	MICH	HAND	Spolu
Január	52	117	131	364	261	221	106	263	53	
Február	255	207	344	991	597	223	120	441	86	
Marec	200	609	288	1123	734	1343	137	457	165	
¼ roka	507	933	763	2478	1592	1787	363	1161	304	
Apríl	543	294	456	2699	1497	3467	298	850	94	
Máj	1233	427	851	3065	1962	5623	215	1212	89	
Jún	1676	585	1002	3465	2950	7556	317	1323	173	
½ roka	3959	2239	3072	11707	8001	18433	1193	4546	660	
Júl	1667	596	1206	6026	4724	8452	475	2516	99	
August	1951	710	1359	6214	4915	9263	458	3297	221	
September	788	431	971	3106	2738	4456	369	1353	215	
¾ roka	8365	3976	6608	27053	20378	40604	2495	11712	1195	
Október	551	436	728	1617	1072	3406	127	771	115	
November	177	331	239	1108	687	881	157	550	146	
December	327	405	239	233	349	387	113	356	168	
Spolu: I.-XII. 2017	9420	5148	7814	30011	22486	45278	2892	13389	1621	138 059
Spolu: I.-XII. 2016	9011	4507	7488	28036	21825	41911	2418	11408	2125	128 729
Rozdiel: 2017 vs. 2016	+409	+641	+326	+1975	+661	+3367	+474	+1981	-504	+9330

Vysvetlivky: KAMM – Kammerhof, GJK – Galéria J. Kollára, MIN – Mineralogická expozícia, SZ – Starý zámok, NZ – Nový zámok, BMP – Banské múzeum v prírode, GLANZ – Dedičná štôľňa Glanzenberg, MICH – Štôľňa Michal, HAND – Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová

V roku 2017 navštívilo Slovenské banské múzeum 142 539 návštevníkov, oproti roku 2016 je to nárast o 10 242 návštevníkov, čo predstavuje oproti vlaňajšiemu roku nárast približne o 7 %.

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEHO BANSKÉHO MÚZEA BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2017

V celkovej návštevnosti je zahrnutá návštevnosť expozícií, príležitostných výstav, ale i rôznych podujatí, ktoré sa uskutočňujú v SBM, ako je napríklad Noc múzeí a galérií, Festival kumštu remesla a zábavy, Noci na Starom zámku, Rozlúčka so školským rokom, Stretnutie generácií a iné podujatia organizované SBM.

NÁVŠTEVNOSŤ	2017	2016	2015	2014	2013
Expozície + výstavy + podujatia	142 539	132 297	112 745	104 213	90983

V percentuálnom vyjadrení pokles dosiahla **Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová (-38 %)**. V percentuálnom vyjadrení najvýraznejší nárast návštevnosti zaznamenala **expozícia Dedičná štôľňa Glanzenberg (+16,39 %)**. V počte osôb najväčší nárast zaznamenala **expozícia: Banské múzeum v prírode** a to v počte **3367**. Ostatné expozície zaznamenali rast v nasledujúcej výške: **Kammerhof- Baníctvo na Slovensku (+4 %)**, **Michal štôľňa (+15 %)**, **Nový zámok (+3 %)**, **Starý zámok (+7 %)**, **Banské múzeum v prírode (+8 %)** a **Galéria J. Kollára (+12 %)**.

Vyhodnotenie tržieb zo vstupného za rok 2017.

2017	KAMM	GJK	MIN	SZ	NZ	BMP	GLANZ	MICH	HAND	Spolu
Január	104	34,50	245,50	964,50	403,10	538	320	116,50	90,85	
Február	366,50	132,50	654	1931,50	824,20	810	386	194	171,26	
Marec	234	243,50	570	2561	985,90	4224,50	434	205	480,46	
¼ roka	704,50	410,50	1469,50	5457	2213,20	5572,50	1140	515,50	742,57	
Apríl	804	173	812	5965	2146,70	10655	1004	380,50	233	
Máj	1659,50	208	1073	6447	2662	14288,50	512	555,50	186,93	
Jún	1904,50	355,50	1360	5769,50	3177,40	15907	762	618	454,97	
½ roka	5072,50	1147	4714,50	23638,50	10199,30	46423	3418	2069,50	1617,47	
Júl	2708	700,50	2390,50	13665,50	7856,23	27197	1038	1174,50	458,07	
August	3167,74	835,50	2630	14594,04	7254,52	30676,50	984	1491,50	596,85	
September	1403	394	1504	7152,50	3955,50	14722,50	802	627	447,11	
¾ roka	12351,24	3077	11239	59050,54	29265,55	119019	6242	5362,50	3119,50	
Október	648	230,50	972,50	3508	1572,90	7712	462	338	248,40	
November	255,50	180,50	471,50	2779	1030,30	3150,50	518	236	373,88	
December	109	128,50	421	622,50	507,80	1338	416,50	170,50	251,42	
I.-XII.2017 tržba v €	13 363,74	3616,50	13104	65 960,04	32376,55	131 219,50	7638,50	6107	3993,20	277379,03
I.-XII.2016 tržba v €	9632	3603,50	11 901	63 607,30	29 232,80	119 216,51	5952,00	4870	4629,46	252644,57
Rozdiel: 2017 vs.2016	+3731,74	+13	+1203	+2352,74	+3143,75	+12002,99	+1686,50	+1237	-635,80	24734,46

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEHO BANSKÉHO MÚZEA BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2017

Vysvetlivky: KMF – Kammerhof, GJK – Galéria J. Kollára, MIN – Mineralogická expozícia, SZ – Starý zámok, NZ – Nový zámok, BMP – Banské múzeum v prírode, GLANZ – Dedičná štôľňa Glanzenberg, MICH – Štôľňa Michal, HAND – Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová

Tržby zo vstupného	2017	2016	2015	2014	2013
Tržby spolu	290000,18	258869,76	218649,38 €	199611,32 €	172901,18 €

Slovenské banské múzeum v roku 2017 utržilo zo vstupného do svojich expozícií 290 000,18 €, čo je oproti roku 2016 viacej o 31 130,42 € a nárast tržieb je o 11 %.

Medzi významné faktory vytvárania vzťahu k múzeu už od útleho detstva patrí aj projekt Škola v múzeu, ktorý sa konkrétne a pravidelne realizuje najmä v remeselníckej dielničke, vedenej Mgr. Annou Ďuricovou.

Prehľad návštevnosti na podujatiach Školy v múzeu – (Hráme sa na remeselníkov) v roku 2017 a porovnanie s rokmi 2016, 2015, 2014 2013, 2012, 2011, 2010, 2009 a 2008.

ROK	Materské školy	Základné školy	Stredné školy	Vysoké školy	Verejnosť	Letný tábor v múzeu	Letná škola v múzeu	Spolu:
2008	438	900		143	277	14	333	2.105
2009	549	870		34	284	13	433	2.183
2010	636	1025		25	117	14	266	2.192
2011	703	1136	63	50	121	26	414	2.508
2012	804	1264		17	220	14	369	2.688
2013	802	1444	3	53	283	13	459	3.057
2014	732	1345	17	32	297	12	588	3.023
2015	871	1017	56	26	447	-	863	3368
2016	855	1279	75	0	459	-	1211	3987
2017	782	1025	90	28	526	-	1440	4091

Nárast návštevnosti o 7 % sa prejavil aj vo zvýšení tržieb z návštevnosti o 31 130,42 €, čo predstavuje nárast tržieb o 11 % ako v uplynulom roku. Právom za to patrí uznanie všetkým pracovníkom Slovenského banského múzea. Celková návštevnosť expozícií SBM počas Letnej turistickej sezóny 2017 bola 111 406 návštevníkov, čo bolo o 7904 návštevníkov viac ako za rovnaké obdobie v roku 2016 a ide o nárast o 7,64 %.

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEHO BANSKÉHO MÚZEA BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2017

VÝZNAMNÉ NÁVŠTEVY A OSOBNOSTI Z RÔZNYCH OBLASTÍ, KTORÉ V ROKU 2017 NAVŠTÍVILI MÚZEUM:

**Veľvyslankyňa Nórskeho kráľovstva na Slovensku Inge Magistadová a Veľvyslankyňa
Grécka Maria Louisa Marinakisová, 4.11.2017, Starý zámok
Minister ŽP László Sólymos , 7.2.2017, Kammerhof
Veľvyslanec Indickej republiky na Slovensku Paramjit Mann 16.05.2017, Berggericht
Prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska - Glanzenberg štôľňa**

8 PROJEKTOVÁ ČINNOSŤ

Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici, ako jedna z príspevkových organizácií Ministerstva životného prostredia, kladie vo svojej činnosti veľký dôraz aj na využívanie mimorozpočtových zdrojov prostredníctvom rôznych projektov. Sú to predovšetkým projekty podporované štrukturálnymi fondmi Európskej únie, Environmentálnym fondom, ale aj Banskobystrickým samosprávnym krajom, či mestom Banská Štiavnica.

V roku 2017 sa múzeum zameralo na využívanie mimorozpočtových zdrojov prostredníctvom rôznych projektov. Na podporu organizovania kultúrnych akcií bol podaný projekt na banskobystrický samosprávny kraj, ktorý bol podporený sumou 2 000 €. Projekt „Kultúrny rok v Slovenskom banskom múzeu 2017“ podaný na mesto Banská Štiavnica, bol podporený vo výške 1 000 €. Prostredníctvom projektu bola podporená realizácia troch významných podujatí organizovaných SBM („Rozlúčka so školským rokom“, „Stretnutie generácií“ a „Štjavnýcky vianočný jarmok“).

Slovenské banské múzeum v spolupráci s Občianskym združením Iniciatíva za živé mesto podalo 3 projekty cez Fond na podporu umenia: 20. ročník Festivalu kumštu remesla a zábavy bol podporený v celkovej výške 4 500 €, projekt Hroby významných osobností z banskoštiavnických cintorínov vo výške 1 000 € a projekt Ovčia vlna na úžitok vo výške 1 500 €.

Slovenské banské múzeum sa uchádzalo aj o finančnú podporu v rámci Environmentálneho fondu a to prostredníctvom 2 projektov. V roku 2017 bol podporený 1 projekt v celkovej výške 92 138,98 €. Projekt Inovácia Banského múzea v prírode je zameraný na inováciu expozície SBM a príprava pre II. fázu projektu. Podujatia SBM ARGENTI FODINA 2017 a Rok Márie Terézie boli podporené finančnými prostriedkami od Slovenskej historickej spoločnosti vo výške 670 €.

Slovenské banské múzeum sa bude aj naďalej snažiť vyhľadávať a pripravovať také projekty, ktoré by pomohli zmierniť zložitú situáciu vo financovaní, a to najmä výberom takých investičných zámerov a cieľov, ale aj takých podujatí, ktoré budú podporovať jednak záchranu kultúrneho dedičstva, upevňovať environmentálnu výchovu, ale aj neustále zlepšovať poskytovanie služieb pre návštevníkov múzea.

9 KONTROLNÁ ČINNOSŤ

Podľa zákona NR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe, Smernice Slovenského banského múzea č.1/2012 o kontrolnom systéme Slovenského banského múzea a Smernice SBM č. 2/2012 na zabezpečenie a výkon vnútornej kontroly SBM boli vykonané kontrolné činnosti podľa Plánu kontrolnej činnosti na rok 2017 schváleného riaditeľom SBM dňa 17.1.2017. Kontrolnou činnosťou bola poverená Mgr. Marta Kováčová.

Podľa Plánu kontrolnej činnosti na rok 2017 bolo schválených 11 kontrolných akcií v rámci vnútornej kontroly v zmysle zákona NR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe a Smernice riaditeľa č. 2/2012 na zabezpečenie a výkon vnútornej kontroly SBM a 1 mimoriadna kontrola :

- na ekonomickom odbore: 6 kontrol zameraných na kontrolu vyúčtovania cestovných príkazov za IV. štvrťrok 2016, kontrolu vyúčtovania pohonných hmôt na IV. štvrťrok 2016, kontrolu plnenia uznesení ekonomického charakteru za rok 2017 (správa majetku štátu – prenájom, dodržiavanie zákona č. 510/2010, úroveň a výhodnosť zmluvných vzťahov pri prenájme majetku štátu a dodržiavanie zmluvných podmienok za obdobie 2017), kontrolu plnenia komisionálnych zmlúv za rok 2017, kontrolu disponovania (nákup, výdaj) stravných lístkov.
- v mesiaci júl – august prebehla kontrola vstupeniek zakúpených návštevníkmi v expozíciách v objektoch Bergergericht, Starý zámok, Kammerhof- Baníctvo na Slovensku, v Novom zámku, Galérii Jozefa Kollára a v banskom múzeu v prírode.
- v expozíciách SBM sa uskutočnili 3 kontrolné akcie, zamerané na dodržiavanie odvodov a evidencie pokladničnej knihy za základe vnútornej smernice č. 1/2009 SBM o spôsobe vedenia evidencie tržieb registračnou pokladnicou a stav pokladne
- jedna kontrola bola zameraná na dodržiavanie depozitárneho režimu na jednotlivých oddeleniach SBM

Vykonanými kontrolami nebolo v kontrolovaných subjektoch zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov ani interných predpisov vydaných na ich základe.

Mimoriadna kontrolná činnosť bola zameraná na evidenciu dochádzky členov vlastnej ochrany a skutočnej prítomnosti členov vlastnej ochrany na pracovisku, kde bolo zistené hrubé porušovanie ZP § 87. Nerovnomenné rozvrhnutie pracovného času, ods.4., ako aj podpisovanie za neprítomného člena. Na základe vykonanej kontroly boli prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

V roku 2017 boli podané 2 sťažnosti, z ktorých bola jedna vyhodnotená ako opodstatnená a druhá ako neopodstatnená.

V súlade s poverením ministra životného prostredia SR a na základe Ročného plánu vnútorných auditov MŽP na rok 2017 bol vykonaný v termíne od 17.7.2017 do 08.11.2017 vnútorný audit č. 3/2017. Na základe Návrhu správy z vnútorného auditu č 3/2017 zo dňa 08.11.2017 boli prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

10 VYMEDZENIE OKRUHU UŽÍVATEĽOV

Medzi najpočetnejšiu skupinu využívatel'ov služieb múzea patria návštevníci jednotlivých expozícií. V roku 2017 to bolo 142 539 návštevníkov, čo predstavuje 7% nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V celkovej návštevnosti je zahrnutá návštevnosť expozícií, príležitostných výstav, ale i rôznych podujatí, ktoré sa uskutočňujú v SBM. V rámci lekroských služieb je v expozíciách poskytovaný základný odborný výklad, alebo na základe záujmu návštevníka, je poskytnutý písomný lektorský text. Text je určený pre širokú návštevnícku klientelu v rámci bežných prehliadok a k dispozícii je v slovenskom, nemeckom, anglickom, ruskom i maďarskom jazyku. Pre náročnejšieho návštevníka, ktorý má záujem o hlbšie spoznanie prezentovaných expozičných celkov, sú k dispozícii odborní pracovníci múzea. Na požiadanie a po vzájomnej dohode, môžu návštevníka oboznámiť aj s vysoko špecializovanou problematikou, či už z oblasti baníctva, banskej techniky, baníckej histórie, školstva, taktiež mineralógie, geológie, všeobecnej histórie, viažucej sa k dejinám mesta Banská Štiavnica i celého regiónu bývalej stredoslovenskej banskej oblasti, ale aj z oblasti výtvarného umenia súvisiaceho s daným regiónom. Služby múzea využívajú cestovné kancelárie, informačné kancelárie i rôzne informačné turistické portály, ktoré expozície múzea zaraďujú aj do svojich katalógov a na stránky, kde popri platenej reklamnej propagácii ubytovacích a stravovacích kapacít, bezplatne pripájajú aj stránky s turistickými možnosťami, kde práve návšteva baníckeho skanzenu, obidvoch zámkov múzea, štôlna Glanzenberg, ale aj ďalších expozícií patrí medzi atraktívne príležitosti na spestrenie dovolenky. Výsledky odbornej činnosti múzea však využívajú školsky, pamäťové inštitúcie – múzeá a galérie, vedecko-výskumné inštitúcie a verejnosť. Záujemcovia o štúdium jednak využívajú knižnicu a archív múzea, kde môžu študovať pramenné materiály z rôznych oblastí, ktoré múzeum dokumentuje, ale taktiež môžu využiť širokú ponuku výchovno-vzdelávacích prezentácií odborných pracovníkov múzea, ktorá je zverejnená na webovej stránke múzea a je plne k dispozícii školám i odborným skupinám o zvolenú tematiku. Služby múzea využívajú aj rôzne firmy, spoločnosti, organizácie, ale aj jednotlivci, ktorí formou krátkodobých prenájmov majú k dispozícii atraktívne historické priestory na zorganizovanie rôznych školení, alebo firemných reklamných podujatí, alebo aj súkromných prenájmov, kde sú najoblúbenejšie priestory Starého zámku- využívané na svadobné obrady. Medzi dôležitých využívatel'ov služieb múzea patria aj orgány štátnej správy, samosprávy, podniky, organizácie, banícke spolky a podobne. Hlavná spolupráca múzea je však so svojím zriaďovateľom - Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, ale aj rezortnými organizáciami, akými je napríklad Slovenská agentúra životného prostredia a Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva. Veľmi dôležitá spolupráca je s mestom Banská Štiavnica, s ktorým múzeum zabezpečuje informačnú kanceláriu, ale aj množstvo podujatí v meste, ktoré sa organizujú za podmienok vzájomne výhodnej spolupráce. Múzeum tiež poskytuje metodickú pomoc špecializovaným organizáciám, školám a širokej verejnosti v oblasti histórie, dokumentácie a prezentácie baníctva, mineralógie, geológie a ďalších vedných odborov súvisiacich s činnosťou múzea. Múzeum taktiež poskytuje aj ucelený systém vzdelávania a environmentálnej výchovy formou výchovno-vzdelávacích programov pre verejnosť.

10.1 ODBORNÁ, METODICKÁ A PORADENSKÁ SPOLUPRÁCA

Pri riešení vedecko-výskumnej, expozičnej, výstavnej, environmentálnej a edičnej činnosti spolupracuje múzeum s týmito inštitúciami:

- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky,
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky,
- Slovenská agentúra životného prostredia,
- Národné osvetové centrum Bratislava,
- Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva Liptovský Mikuláš,
- Slovenské technické múzeum Košice,
- Východoslovenské múzeum Košice,
- Etnografické múzeum Slovenského národného múzea Martin,
- Slovenské národné múzeum Bratislava,
- Mestské múzeum Bratislava,
- Stredoslovenské múzeum Banská Bystrica,
- Múzeum mincí a medailí Kremnica,
- Tekovské múzeum Levice,
- Západoslovenské múzeum Trnava,
- Slovenské národné múzeum - Múzeum Červený Kameň,
- Lesnícke a drevárske múzeum Zvolen,
- Múzeum vo Svätom Antone,
- Banícke múzeum Rožňava,
- Hontianske múzeum a galéria Šahy,
- Slovenská národná galéria Bratislava,
- Štátna galéria Banská Bystrica,
- Nitrianska galéria Nitra,
- Štátny ústredný banský archív Banská Štiavnica,
- Slovenský národný archív Bratislava,
- Štátny okresný archív Banská Štiavnica,
- Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied Nitra,
- Krajský pamiatkový ústav Banská Bystrica,
- Pamiatkový úrad Banská Štiavnica,
- Slovenská spoločnosť pre dejiny vied a techniky pri Slovenskej akadémii vied Bratislava,
- Slovenská historická spoločnosť,
- Slovenská národná knižnica Martin,
- Slovenská banícka spoločnosť Banská Bystrica,
- Hlavný banský úrad Banská Štiavnica,
- Banskoštiavnicko-hodrušský banícky spolok Banská Štiavnica,
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra,
- Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. Banská Štiavnica a ďalší.

Spolupráca s vysokými školami

- Fakulta BERG Technická univerzita Košice,
- Fakulta ekológie a environmentalistiky Technická univerzita Zvolen, Katedra UNESCO,
- Lesnícka fakulta Technickej univerzity Zvolen, Katedra lesnej ťažby a mechanizácie,
- Prírodovedecká fakulta Univerzity Mateja Bela Banská Bystrica,
- Filozofická fakulta Univerzity Komenského Bratislava,
- Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského Bratislava,

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEHO BANSKÉHO MÚZEA BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2017

- Fakulta architektúry Technická univerzita Bratislava,
- Akadémia výtvarných umení Banská Bystrica,
- Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave a ďalšie

Práce v odborných komisiách a poradných orgánoch

ZMS - Etnologická komisia

Odborná komisia pre vzdelávanie

Únia múzeí v prírode

Odborná komisia pre zbierky dejín techniky múzeí

MK SR – Archeologická rada

Spolupráca so strednými školami

Múzeum spolupracuje pri výstavách, prednáškovej činnosti, brigádach, kultúrno-spoločenských akciách, reštaurovaní a pri odbornej praxi študentov najmä so Strednou priemyselnou školou S. Mikovíniho v Banskej Štiavnici, Gymnáziom A. Kmeťa v Banskej Štiavnici a s Cirkevným gymnáziom F. Assiského.

Spolupráca so základnými a materskými školami

Múzeum od roku 1998 realizuje projekt „Škola v múzeu“, ktorého hlavnou snahou je uchovávať hmotné a duchovné dedičstvo a prezentovať ho netradičnou formou predovšetkým mladej generácii. V rámci aktivít projektu je k dispozícii aj ponuka výjazdových výchovno-vzdelávacích projektov po školských a kultúrnych zariadeniach širšieho regiónu.

Spolupráca s mediálnymi partnermi

Propagácia múzea sa v roku 2017, podobne ako i rok predtým, zamerala na podchytenie a zapojenie čo najširšieho spektra miestnych, regionálnych i celoštátnych periodík do mediálnej spolupráce. Na miestnej úrovni je už tradične osvedčeným a najlepším partnerom týždenník Štiavnické noviny.

10.2 MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Zahraničná služobná cesta – banícke a hutnícke lokality, skanzeny v toskánskej časti Talianska. Prednáška na pôde baníckeho spolku, PhDr.Jozef Labuda,CSc.

Prezentácia technických pamiatok UNESCO B. Štiavnica na pôde konferencie ICOM-TICCIH Rabat, Maroko, PhDr.Jozef Labuda CSc.

11 HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV ORGANIZÁCIE

Slovenské banské múzeum na základe svojej zriaďovacej listiny plnilo aj v roku 2016 funkciu celoslovenského špecializovaného múzea, ktoré cieľavedome zhromažďuje, ochraňuje, vedecky a odborne spracováva, využíva a sprístupňuje hmotnú dokumentáciu so vzťahom k vývoju baníctva, príbuzných banských odborov, geológie, ochrany nerastov, vývoja banských miest a oblastí na Slovensku. Zároveň sa riadi zákonom č. 38/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty v znení neskorších predpisov. Slovenské banské múzeum sprístupňovalo verejnosti vlastné zbierkové predmety, fotodokumentálny materiál, archívne materiály i vlastné videozáznamy formou expozícií, výstav, prednáškovej činnosti a možnosťou štúdia v depozitárnych priestoroch a v priestoroch knižnice a archívu.

a, Pre ústredný orgán múzeum zabezpečilo :

- plnenie stratégie trvalo udržateľného rozvoja a environmentálnej politiky, kde sa sústreďovalo hlavne na rozvoj školskej i mimoškolskej výchovy a vzdelávania, environmentalistiky, environmentálnej regionalizácie, etiky, osvetu, propagácie a environmentálne prospešných aktivít mládeže a občanov.
- zorganizovalo podujatia spojené s cyklom prednášok a besied k svetovým a medzinárodným dňom - Svetovému dňu vody, Svetovému dňu Zeme, Medzinárodnému dňu múzeí, Svetovému dňu životného prostredia, Dňom európskeho kultúrneho dedičstva a Týždeň vedy a techniky.
- výstavu v priestoroch átria MŽP SR, november 2017 Tajomstvo železka a kladivka

b, Pre ostatné organizácie verejnej správy múzeum zabezpečilo:

- informácie o pripravovaných podujatiach organizovaných múzeom do rozhlasového, televízneho vysielania a pre tlač,
- informácie o podujatiach múzea,
- informácie o zbierkach,
- informácie o archívnych dokumentoch,
- informácie v rámci poskytovania informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám,
- pre rôzne typy škôl zabezpečovalo besedy, prednášky, vedomostné kvízy, premietanie filmov s environmentálnou tematikou, organizovalo ponuku programov environmentálnej výchovy pre školy prostredníctvom projektu „Škola v múzeu“, a to programov Tvorivé dielne (Hráme sa na remeselníkov, Letná škola v múzeu, Ekodielnička), Poznaj a chráň (okresná súťaž), Čo nám tu zanechalo baníctvo, Živá galéria, Tajomstvo Nového zámku, Zvyky a tradície banskoštiavnických akademikov, Premeny Starého zámku, Ľudová kultúra banskoštiavnického regiónu.

Zoznam použitých skratiek

AÚ SAV- Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied
BBSK- Banskobystrický samosprávny kraj
BBSK – POS - Banskobystrický samosprávny kraj, Podsitnianske kultúrne stredisko
BMP- Banské múzeum v prírode
DBŠP- dohoda o brigádnickej práci študenta
DOPČ – dohoda o pracovnej činnosti
DOVP- dohoda o vykonaní práce
ESEZ – elektronický systém evidencie zbierok
GJK – Galéria Jozefa Kollára
GEO –Geobádateľňa
HAND – Uhoľné baníctvo na Slovensku, Handlová
HBP –Hornonitrianske bane Prievidza,a.s
GLANZ – Glanzenberg dedičná štôľňa
KMF- Kammerhof
MICH – Michal štôľňa
MIN – Mineralogická expozícia
MK SR –Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NH - zbierkový fond Nová história
NZ – Nový zámok
PHÚ – Plán hlavných úloh
RS – Registratúrne stredisko
SAŽP- Slovenská agentúra životného prostredia
SAV – Slovenská akadémia vied
SBC – Slovenská banská cesta
SBM- Slovenské banské múzeum
SMOPaJ –Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva
SH - zbierkový fond Stará história
SNM – Slovenské národné múzeum
SŽC – Slovenská železná cesta
SZ - Starý Zámok
TU Košice – Technická univerzita Košice
UH – zbierkový fond Umelecká história
ÚP - Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
VO – útvar vlastnej ochrany
ZMS – Zväz múzeí na Slovensku